

A decorative border in a light blue ink, featuring stylized floral and leaf motifs that frame the central text. The border is composed of four segments: top, bottom, left, and right, each with intricate scrollwork and leaf patterns.

*Miejska Biblioteka Publiczna
w Białej Podlaskiej*

*Buletyn
Informacyjny*

Nr 1-2 (9-10) 1999

*Miejska Biblioteka Publiczna
w Białej Podlaskiej*

*Buletyn
Informacyjny*

Nr 1-2 (9-10) 1999

Redaguje zespół pod kierunkiem: *Teresy Stasiuk-Karaś*

Opracowanie graficzne i skład komputerowy: *Adriana Flisińska*
Zofia Jeleń

Korekta i adiustacja tekstu: *Jerzy Flisiński*

Spis treści

1. Czterech jeźdźców Apokalipsy, czyli biblioteki publiczne w reformach	4
2. Rozporządzenie Ministra Kultury i Sztuki z dnia 9 marca 1999 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych uprawniających do zajmowania określonych stanowisk w bibliotekach oraz trybu stwierdzania tych kwalifikacji	8
3. Rozporządzenie Ministra Kultury i Sztuki z dnia 23 kwietnia 1999 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników instytucji kultury prowadzących gospodarkę finansową na zasadach ustalonych dla zakładów budżetowych	13
4. Rozporządzenie Ministra Kultury i Sztuki z dnia 24 maja 1999 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu bibliotek uprawnionych do otrzymywania egzemplarzy obowiązkowych poszczególnych rodzajów publikacji oraz zasad i trybu ich przekazywania	25
5. Działalność Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Białej Podlaskiej w 1998 roku	26
6. Multimedia w zbiorach MBP w Białej Podlaskiej	34
7. Życie i twórczość Juliusza Słowackiego	38
8. Lektury obowiązkowe	47

Wydawca: Miejska Biblioteka Publiczna w Białej Podlaskiej

Nakład: 70 egz.

CZTERECH JEŹDŹCÓW APOKALIPSY, CZYLI BIBLIOTEKI PUBLICZNE W REFORMACH.

1 stycznia 1999 r. – jak tytułowi jeźdźcy Apokalipsy – wystartowały cztery ważne dla kraju i społeczeństwa reformy. Wszystkie one w mniejszym lub większym stopniu, dotyczą bibliotek publicznych. Rzecz jednak w tym, że każdy zawodnik – mówiąc językiem sportowym – do każdego nowego startu przygotowuje się nader starannie, bo od tego zależy wynik jaki osiągnie, a ten z kolei rzutuje na całą dalszą jego karierę. Tymczasem start reform w niczym nie przypomina zawodnika przygotowującego się do osiągania rezultatów na poziomie światowym, bicia rekordów i zdobywania medali.

Najbardziej dotyka bibliotek publicznych reforma administracyjna. I nie chodzi o to, że w skali kraju status wojewódzki stracić miało 33 biblioteki. Miało, bo nie 33 lecz 31 bibliotek wojewódzkich utraciło ten status. W dwóch bowiem województwach od 1 stycznia 1999 r. funkcjonują po dwie biblioteki wojewódzkie: lubuskim (Zielona Góra i Gorzów Wielkopolski) i kujawsko - pomorskim (Toruń i Bydgoszcz). Jest to zresztą zgodne z ustawą o bibliotekach. Ten precedens, wprawdzie zgodny z prawem, przekonuje jednak, że w zakresie struktur organizacyjnych, a zwłaszcza sieci bibliotek publicznych, można było przygotować kilka co najmniej modelowych rozwiązań. Środowisko bibliotekarskie wiedząc o przygotowawanych reformach, samo opracowało i zaproponowało kierownictwu resortu kultury i sztuki pakiet projektów rozwiązań prawnych i strukturalnych dla bibliotek publicznych w warunkach po uruchomieniu lawiny reform. Niestety, jak wielokrotnie w przeszłości tak i tym razem głos środowiska okazał się być głosem wołającym na puszczy!

Z założenia podstawowym ogniwem w zreformowanym systemie bibliotek publicznych miały się stać nowo tworzone powiatowe biblioteki publiczne. Założenie ze wszech miar słuszne! Teoretycy reform jak się wydaje – założyli, że wraz z utworzeniem powiatów powstaną przewidziane prawem urzędy i instytucje (w tym kultury) tego szczebla. Zapomniano jednak, że reforma (czytaj: reformy) kosztuje. Nowo powołane starostwa i samorządy powiatowe stanęły wobec ogromnego wyzwania: skąd wziąć pieniądze na wszystkie

nowe, bo powiatowe potrzeby? Przypomina todość zabawną, choć w efekcie smutną historyjkę o nauce pływania: starsi koledzy chcąc szybko nauczyć pływania swego młodszego kolegę wrzucili go po prostu na środek głębokiej glinianki i ...przestali się nim interesować.

W podobnej sytuacji znalazły się nowo tworzone biblioteki powiatowe. Samorządy powiatowe wiedząc, że powołanie powiatowej biblioteki publicznej jest ich ustawowym obowiązkiem próbują radzić sobie z nimi w bardzo różny sposób. Jedni podejmują uchwały o powołaniu bibliotek i... traktują sprawę jako załatwioną. To typowy, urzędniczy sposób rozwiązywania problemu. Tak tworzone „biblioteki” powiatowe są jedynie tworem papierowym. Nie ma dla nich lokalu, nie ma księgozbioru, a jeśli nawet jest pracownik to randze urzędnika, bo na inne rozwiązanie nie ma pieniędzy. A przecież rozwiązanie problemu tworzenia bibliotek powiatowych – mino finansowej mizერიi – nie musi być dla starostwa i zarządów powiatowych aż takim węzłem gordyjskim. Najprostszym jego rozwiązaniem i w zaistniałych warunkach najekonomicznym z punktu widzenia tak organizacyjnego, jak i finansowego jest powołanie do życia wspólnej instytucji kultury, dla której organami założycielskimi byłyby zarządy miast powiatowych i zarządy powiatów. W każdym obecnie powiatowym mieście funkcjonuje miejska bądź miejsko – gminna biblioteka publiczna. Samorządy powiatowe mogą tym bibliotekom powierzyć funkcje biblioteki powiatowej dla danego powiatu, wspierając je zarazem co najmniej dwoma etatami oraz środkami na zakup zbiorów. Aby jednak do takiego najprostszego rozwiązania doszło, zarządy miast i powiatów muszą najpierw zawrzeć stosowne porozumienie. I tu kolejny problem, bo jak powiada ludowe porzekadło – „w tym ambaras, żeby dwoje chciało na raz”. A często bywa tak, iż wybory do samorządu miasta wygrała inna opcja polityczna niż do samorządu powiatowego. Spory kompetencyjne, a przede wszystkim polityczne to kolejna kłoda pod nogami samorządowców, tyle tylko, iż tym razem to oni sami tę kłodę sobie rzucili. Nawet w skali kraju zawieranie porozumień pomiędzy zarządami miast z jednej strony, a zarządami powiatów z drugiej w sprawie powołania jednej wspólnej biblioteki publicznej o funkcjach powiatowych i miejskich jest jeszcze nader rzadkie.

W innej jeszcze sytuacji znalazły się biblioteki, które po 1 stycznia 1999 r. utraciły status bibliotek wojewódzkich. Biblioteki te mogły - niejako z marszu – podjąć zadania bibliotek powiatowych. Tak się jednak nie stało, gdyż w reformie o tych bibliotekach po prostu zapomniano. Do 31 grudnia były jeszcze instytucjami wojewódzkimi, a zatem i państwowymi, zaś po 1 stycznia stały się...

niczyje. Nie wiadomo było czy mają je przejąć powiaty grodzkie, czy ziemskie, a co najgorsze – na ich utrzymanie nigdzie nie było pieniędzy! Musiały więc stoczyć ciężką walkę o przetrwanie.

Podział na powiaty ziemskie i grodzkie, czyli miasta wydzielone na prawach powiatu, wprowadził dużo zamieszania i sporów kompetencyjnych. Odbiło się to też na byłych bibliotekach wojewódzkich. Funkcjonują one – po przejściu etapu reorganizacji, tłumaczonego najczęściej jako konieczność dostosowania się struktur organizacyjnych i wielkości zatrudnienia do warunków powiatowych – jako biblioteki powiatowe, powiatowe i miejskie lub miejskie, albo też jako miejskie z funkcjami powiatowymi. Ten ostatni przypadek dotyczy Białej Podlaskiej.

Była Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Białej Podlaskiej zgodnie z uchwałą Rady Miasta z dnia 27 maja 1999 r. została przekształcona w Miejską Bibliotekę Publiczną. Stosownie do porozumienia zawartego pomiędzy Zarządem Miasta Biała Podlaska jako miasta wydzielonego na prawach powiatu a Zarządem Powiatu Bialskiego (ziemskiego) MBP w Białej Podlaskiej od 1 czerwca 1999 r. pełni funkcję powiatowej biblioteki publicznej dla miasta i gmin wchodzących w skład bialskiego powiatu ziemskiego. Oznacza to, a jest to funkcja najważniejsza, że wszystkie biblioteki publiczne i ich filie z terenu powiatu ziemskiego są w dalszym ciągu objęte nieodpłatną opieką instrukcyjno – metodyczną.

O szczegółach i szeregu innych spraw ważnych dla bibliotek publicznych poinformujemy w najbliższym czasie, a teraz kilka niezbędnych informacji praktycznych:

1. Od dnia 1 czerwca 1999 r. Dział Instrukcyjno – Metodyczny funkcjonuje w następującym składzie osobowym.
  - ◊ mgr Leokadia Protasiewicz - kierownik instruktor,
  - ◊ mgr Halina Bugajewska - instruktor,
  - ◊ mgr Zyta Kosińska - instruktor.
2. Telefony: 343 – 46 – 72 (tel./fax) lub
343 – 58 – 36
3. Bezpośredni nadzór merytoryczny nad funkcjonowaniem Działu Instrukcyjno – Metodycznego sprawuje mgr Teresa Stasiuk – Karaś – zc-a dyrektora MBP
4. Wykaz bibliotek publicznych objętych opieką instrukcyjno – metodyczną przez MBP w Białej Podlaskiej:

Biblioteki		Filie biblioteczne
<u>Miasta</u>		
MBP Biała Podlaska MBP Międzyrzec Podlaski MPB Terespol		Filia Nr 1, 2, 3, 6, 8, 9, Filia Nr 2
<u>Gminy</u>		
GBP Biała Podlaska z siedzibą w Sitniku		Filie: Cicibór Duży, Dokudów I, Hrud, Perkowice, Sławacinek Stary, Swory, Woskrzenice Małe. Filia: Szóstka, Żerocin
GBP Drelów		Filia: Bubel Stary
GBP Janów Podlaski		Filia: Zabłocie
GBP Kodeń		
GBP Konstantynów		
GBP Leśna Podlaska		
GBP Międzyrzec Podlaski z siedzibą w Jelnicy		Filie: Halasy, Krzewica, Krzyszczycze, Rogoźnica, Tłuściec, Wysokie
GBP Łomazy		Filia: Dubów
GBP Piszczac		Filie: Chotyłów, Kościeniewicze, Połoski
GBP Rossosz		Filia: Romaszki
GBP Rokitno		Filia: Cieleśnica
GBP Sławatycze		Filie: Jabłeczna, Krzywówólka
GBP Sosnówka		Filia: Przechód
GBP Tucznia		Filie: Bokinka Pańska, Międzyłes
GBP Wisznice		Filia: Horodyszczce
GBP Zalesie		Filie: Kijowiec, Kłoda Duża, Wólka Dobryńska
Razem:	19	39

dr Jerzy Flisiński
Dyrektor MBP w Białej Podlaskiej

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KULTURY I SZTUKI

z dnia 9 marca 1999 roku

w sprawie wymagań kwalifikacyjnych uprawniających do zajmowania określonych stanowisk w bibliotekach oraz trybu stwierdzania tych kwalifikacji.

(Dziennik Ustaw z dnia 10 maja 1999 r. Nr 41 poz. 419)

Na podstawie art. 29 ust. 4 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. Nr 85, poz. 539 i z 1998 r. Nr 106, poz. 668) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Wymagania kwalifikacyjne uprawniające do zajmowania określonych stanowisk w bibliotekach określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Pracownicy służby bibliotecznej zatrudnieni w bibliotekach publicznych dla dzieci i młodzieży powinni ponadto posiadać przygotowanie pedagogiczne.

§ 2. Wykaz szkół wyższych, szkół oraz innych form kształcenia, których ukończenie uznaje się za wykształcenie bibliotekarskie i przygotowanie pedagogiczne, o którym mowa w § 1 ust. 2, określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 3. Wymagania kwalifikacyjne stwierdza pracodawca, na podstawie dyplomów, świadectw lub zaświadczeń oraz świadectw pracy, dokumentujących:

- 1) ukończenie szkół wyższych, szkół, kursów kwalifikacyjnych oraz innych form kształcenia,
- 2) okresy zatrudnienia,
- 3) dorobek naukowy, dydaktyczny, zawodowy.

§ 4. 1. Do stażu pracy wymaganego do zajmowania stanowisk określonych z załączniku nr 1 do rozporządzenia zalicza się okresy zatrudnienia na stanowiskach wymagających przygotowania bibliotekarskiego w:

- 1) bibliotekach i ośrodkach informacji naukowej,
- 2) jednostkach badawczo-rozwojowych,
- 3) archiwach, instytucjach kultury innych niż biblioteki, w urzędach organów administracji rządowej lub samorządowej, organizacjach społecznych, szko-

łach wyższych, szkołach i placówkach oświatowo-wychowawczych.

2. W uzasadnionych przypadkach pracodawca może zaliczyć pracownikowi do stażu pracy okresy zatrudnienia w innych instytucjach niż wymienione w ust. 1, na stanowiskach, na których nabył kwalifikacje przydatne do pracy na określonym stanowisku w bibliotece.

§ 5. Pracownik, który w dniu wejścia w życie rozporządzenia nie posiada kwalifikacji do zajmowania dotychczasowego stanowiska, obowiązany jest je uzupełnić w ciągu 5 lat, z zastrzeżeniem § 6.

§ 6. Pracownik, który w dniu wejścia w życie rozporządzenia nie posiada kwalifikacji przewidzianych niniejszym rozporządzeniem do zajmowania dotychczasowego stanowiska, a ukończył 45 lat życia i posiada 15-letni staż pracy związanej z działalnością biblioteczną, jest zwolniony od obowiązku uzupełnienia kwalifikacji wymaganych na tym stanowisku.

§ 7. Rozporządzenia nie stosuje się do bibliotekarzy na stanowiskach nauczycielskich zatrudnionych w bibliotekach szkolnych i pedagogicznych oraz do pracowników bibliotek i pracowników dokumentacji i informacji naukowej zatrudnionych w szkołach wyższych.

§ 8. Traci moc rozporządzenie Ministra Kultury i Sztuki z dnia 26 czerwca 1998 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych uprawniających do zajmowania określonych stanowisk w bibliotekach oraz trybu stwierdzania tych kwalifikacji (Dz. U. Nr 122, poz. 803).

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Kultury i Sztuki: J. Wnuk-Nazarowa

Załączniki do rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z dnia 9 marca 1999 r. (poz. 419)

Załącznik nr 1

WYMAGANIA KWALIFIKACYJNE UPRAWNIAJĄCE DO ZAJMOWANIA OKREŚLONYCH STANOWISK W BIBLIOTEKACH

1. Bibliotekarze dyplomowani

Lp.	Stanowisko	Wymagane kwalifikacje	
		wykształcenie	staż pracy
1	2	3	4
1	Starszy kustosz dyplomowany	wyższe (tytuł magistra, magistra inżyniera, lekarza lub równorzędny) oraz:	co najmniej 4 lata na stanowisku kustosza dyplomowanego

1	2	3	4
		— dorobek naukowy, dydaktyczny lub zawodowy w zakresie bibliotekarstwa albo informacji naukowej, — znajomość języka obcego, — złożenie egzaminu lub uznanie dorobku naukowego i zawodowego zgodnie z postępowaniem kwalifikacyjnym określonym w odrębnych przepisach	
2	Kustosz dyplomowany	jak wyżej	co najmniej 3 lata na stanowisku adiunkta bibliotecznego albo 8 lat w służbie: bibliotecznej, informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej, archiwalnej lub muzealnej
3	Adiunkt biblioteczny	jak wyżej	co najmniej 2 lata na stanowisku asystenta bibliotecznego lub 6 lat w służbie: bibliotecznej, informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej, archiwalnej lub muzealnej
4	Asystent biblioteczny	jak wyżej	co najmniej 2 lata w służbie: bibliotecznej, informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej, archiwalnej lub muzealnej albo na stanowisku pracownika naukowo-dydaktycznego lub pracownika naukowego

2. Pracownicy służby bibliotecznej

Lp.	Stanowisko	Wymagane kwalifikacje	
		wykształcenie	staż pracy
1	2	3	4
1	Starszy kustosz	wyższe bibliotekarskie wyższe oraz podyplomowe studia bibliotekoznawstwa i informacji naukowej wyższe odpowiadające profilowi biblioteki, wykonywanej specjalności	6 lat
2	Kustosz	wyższe bibliotekarskie wyższe oraz podyplomowe studia bibliotekoznawstwa i informacji naukowej wyższe odpowiadające profilowi biblioteki, wykonywanej specjalności wyższe zawodowe bibliotekarskie wyższe zawodowe odpowiadające profilowi biblioteki, wykonywanej specjalności	4 lata 5 lat
3	Starszy bibliotekarz	wyższe bibliotekarskie wyższe odpowiadające profilowi biblioteki, wykonywanej specjalności wyższe zawodowe bibliotekarskie wyższe zawodowe odpowiadające profilowi biblioteki, wykonywanej specjalności studium bibliotekarskie	2 lata 3 lata 4 lata
4	Bibliotekarz	wyższe bibliotekarskie wyższe odpowiadające profilowi biblioteki, wykonywanej specjalności	1 rok

1	2	3	4
		wyższe zawodowe bibliotekarskie wyższe zawodowe odpowiadające profilowi biblioteki, wykonywanej specjalności	1 rok
		studium bibliotekarskie średnie bibliotekarskie	2 lata
5	Młodszy bibliotekarz	studium bibliotekarskie średnie bibliotekarskie średnie oraz przeszkolenie specjali- styczne (praktyka, kurs dla nowo za- trudnionych bibliotekarzy)	—

3. Specjaliści innych zawodów związanych z działalnością biblioteczną

Lp.	Stanowisko	Wymagane kwalifikacje	
		wykształcenie	staż pracy
1	2	3	4
1	Starszy dokumentalista dyplomowany	wyższe (tytuł magistra, magistra inżyniera, lekarza lub równorzędny) oraz: — dorobek naukowy, dydaktyczny, zawodowy w zakresie bibliotekarstwa lub informacji naukowej, — znajomość języka obcego, — złożenie egzaminu lub uznanie dorobku naukowego i zawodowego zgodnie z postępowaniem kwalifikacyjnym określonym w odrębnych przepisach	co najmniej 4 lata na stanowisku dokumentalisty dyplomowanego
2	Dokumentalista dyplomowany	jak wyżej	co najmniej 3 lata na stanowisku adiunkta dokumentacji naukowej albo 8 lat w służbie: bibliotecznej, informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej, archiwalnej lub muzealnej
3	Adiunkt dokumentacji naukowej	jak wyżej	co najmniej 2 lata na stanowisku asystenta dokumentacji naukowej albo 6 lat w służbie: bibliotecznej, informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej, archiwalnej lub muzealnej
4	Asystent dokumentacji naukowej	jak wyżej	co najmniej 2 lata w służbie: bibliotecznej, informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej, archiwalnej, muzealnej albo na stanowisku pracownika naukowo-dydaktycznego lub pracownika naukowego
5	Główny specjalista: dokumentalista, konserwator zbiorów bibliotecznych i inni	wyższe odpowiadające wykonywanej specjalności, dorobek zawodowy, dydaktyczny, naukowy	5 lat
6	Starszy specjalista: dokumentalista, konserwator zbiorów bibliotecznych i inni	wyższe odpowiadające wykonywanej specjalności	2 lata
		wyższe zawodowe odpowiadające wykonywanej specjalności	3 lata
		policealne studium zawodowe odpowiadające wykonywanej specjalności	4 lata

1	2	3	4
7	Specjalista: dokumentalista, konserwator zbiorów bibliotecznych i inni	wyższe odpowiadające wykonywanej specjalności	—
		wyższe zawodowe odpowiadające wykonywanej specjalności	1 rok
		policealne studium zawodowe odpowiadające wykonywanej specjalności	2 lata
8	Starszy magazynier biblioteczny	średnie oraz przeszkolenie specjalistyczne w bibliotece	4 lata
9	Magazynier biblioteczny	średnie oraz przeszkolenie specjalistyczne w bibliotece (praktyka, kurs dla nowo zatrudnionych pracowników)	—

Załącznik nr 2

WYKAZ SZKÓŁ WYŻSZYCH, SZKÓŁ I INNYCH FORM KSZTAŁCENIA, KTÓRYCH UKOŃCZENIE UZNAJE SIĘ ZA WYKSZTAŁCENIE BIBLIOTEKARSKIE I PRZYGOTOWANIE PEDAGOGICZNE

A. Wykształcenie uznane za bibliotekarskie do zajmowania stanowisk bibliotekarskich, określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

1. Za wykształcenie średnie bibliotekarskie (wykształcenie równorzędne) uznaje się:

1) ukończenie szkoły średniej oraz jednej z wymienionych form kształcenia:

a) Roczego Studium Bibliotekarskiego w Jarcinie,

b) Policealnego Studium Bibliotekarskiego Zaocznego (z półtorarocznym cyklem nauczania) w Warszawie,

c) ogólnobibliotekarskich kursów kwalifikacyjnych,

d) kwalifikacyjnych kursów bibliotekarskich w Państwowym Ośrodku Kształcenia Korespondencyjnego Bibliotekarzy w Warszawie,

2) ukończenie przed 1970 r. jednej z następujących szkół lub kursów, pod warunkiem posiadania wykształcenia średniego:

a) liceum bibliotekarskiego lub liceum bibliotekarskiego i księgarskiego,

b) Państwowego Kursu Bibliotekarskiego w Jarcinie,

c) dwóch lat studiów z zakresu bibliotekoznawstwa.

2. Za wykształcenie określone jako studium bibliotekarskie (wykształcenie równorzędne) uznaje się ukończenie:

1) pomaturalnego studium bibliotekarskiego, dawniej państwowego studium bibliotekarskiego,

2) Pomaturalnego Studium Bibliotekarskiego Zaocznego z dwuletnim cyklem nauczania, dawniej Policealnego Studium Bibliotekarskiego Zaocznego,

3) państwowego pomaturalnego studium kształcenia animatorów kultury i bibliotekarzy, dawniej państwowego studium kulturalno-oświa-

owego i bibliotekarskiego — wydziału bibliotekarskiego lub wydziału animatorów kultury, pod warunkiem posiadania średniego wykształcenia bibliotekarskiego.

4) Państwowego Zaocznego Studium Oświaty i Kultury Dorosłych, pod warunkiem posiadania średniego wykształcenia bibliotekarskiego,

5) policealnego studium archiwistyki, policealnego studium dokumentacji i informacji naukowej, policealnego studium księgarskiego, pod warunkiem posiadania świadectwa maturalnego,

6) Policealnego Studium Bibliotekarskiego Zaocznego w Centrum Ustawicznego Kształcenia Bibliotekarzy, z dwuletnim cyklem nauczania, oraz

7) posiadanie świadectwa ukończenia Kwalifikacyjnego Kursu Bibliotekarskiego,

8) posiadanie świadectwa złożenia Kwalifikacyjnego Egzaminu Bibliotekarskiego,

9) zaliczenie czterech lat studiów wyższych oraz ukończenie międzywydziałowego studium bibliotekoznawstwa lub informacji naukowej albo uzyskanie kwalifikacji w zakresie średniego wykształcenia bibliotekarskiego lub równorzędnego,

10) spełnienie jednego z następujących warunków (dotyczy okresu do 1970 r.):

a) ukończenie trzech lat studiów w zakresie bibliotekoznawstwa,

b) ukończenie co najmniej trzech lat studiów wyższych, pod warunkiem posiadania średniego wykształcenia bibliotekarskiego lub równorzędnego.

3. Za wyższe wykształcenie bibliotekarskie (wykształcenie równorzędne) uznaje się:

1) ukończenie studiów wyższych z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej,

2) ukończenie innych studiów wyższych niż wymienione w pkt 1 ze specjalnością bibliotekoznawstwa i informacji naukowej,

- 3) ukończenie wyższych zawodowych studiów (studiów licencjackich) bibliotekarskich,
- 4) ukończenie podyplomowego studium bibliotekoznawstwa i informacji naukowej,
- 5) ukończenie wyższego studium międzywydziałowego bibliotekoznawstwa i informacji naukowej,
- 6) uzyskanie stopnia naukowego doktora lub doktora habilitowanego nauk humanistycznych, jeżeli rozprawa doktorska lub habilitacyjna dotyczyła zagadnień z zakresu bibliotekoznawstwa,
- 7) ukończenie studiów wyższych i złożenie egzaminu bibliotekarskiego lub egzaminu z informacji i dokumentacji naukowej,
- 8) ukończenie przed rokiem 1970 studiów wyższych oraz jednej ze szkół lub jednego z kursów wymienionych w części A, dziale 1, pkt 1 i 2.

B. Za przygotowanie pedagogiczne, wymagane na odpowiednich stanowiskach, uznaje się ukończenie:

- 1) wyższych studiów z przygotowaniem pedagogicznym albo szkół lub kursów dających przygotowanie

pedagogiczne w rozumieniu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 października 1991 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli nie mających wyższego wykształcenia (Dz. U. Nr 98, poz. 433, z 1994 r. Nr 5, poz. 19 i Nr 109, poz. 521 oraz z 1999 r. Nr 14, poz. 127),

- 2) studiów podyplomowych w zakresie przygotowania pedagogicznego,
- 3) państwowego pomaturalnego studium kształcenia animatorów kultury i bibliotekarzy, dawniej państwowego studium kulturalno-oświatowego i bibliotekarskiego,
- 4) Pomaturalnego Studium Bibliotekarskiego Zaocznego w Warszawie,
- 5) pomaturalnego studium bibliotekarskiego, dawniej państwowego studium bibliotekarskiego.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KULTURY I SZTUKI

z dnia 23 kwietnia 1999 r.

w sprawie zasad wynagradzania pracowników instytucji kultury prowadzących gospodarkę finansową na zasadach ustalonych dla zakładów budżetowych.

(Dziennik Ustaw z dnia 20 maja 1999r. Nr 45 poz. 446)

Na podstawie art. 31 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 1997 r. Nr 110, poz. 721 i Nr 141, poz. 943 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie stosuje się do pracowników zatrudnionych w instytucjach kultury prowadzących gospodarkę finansową na zasadach ustalonych dla zakładów budżetowych, zwanych dalej odpowiednio „pracownikami” i „instytucjami”, zatrudnionych w:

- 1) bibliotekach,
- 2) domach kultury, ośrodkach i klubach kultury, świetlicach i ogniskach artystycznych,
- 3) galeriach i centrach sztuki,
- 4) ośrodkach badań i dokumentacji w różnych dziedzinach kultury,
- 5) domach pracy twórczej,
- 6) muzeach,
- 7) biurach wystaw artystycznych,
- 8) jednostkach organizacyjnych mających na celu ochronę zabytków,
- 9) FilMOTECE Narodowej.

§ 2. Ustala się:

- 1) tabele stawek wynagrodzenia zasadniczego, stanowiące załącznik nr 1 do rozporządzenia,
- 2) tabele zaszerzowania stanowisk pracy i dodatku funkcyjnego, stanowiące załącznik nr 2 do rozporządzenia,
- 3) tabelę funkcji, których pełnienie uprawnia do dodatku funkcyjnego niektórych pracowników, stanowiącą załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 3. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o „minimalnej stawce”, rozumie się przez to minimalną stawkę miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego w pierwszej kategorii zaszerzowania, określoną w tabeli 1 w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Pracownikom przysługuje dodatek za wieloletnią pracę, zwany dalej „dodatkiem za wysługę lat”, w wysokości 5% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego po 5 latach pracy, wzrastający o 1% za każdy następny rok, aż do osiągnięcia 20% miesięcznego wy-

nagrodzenia zasadniczego po 20 i dalszych latach pracy.

2. Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wysługę lat wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

3. W przypadku dodatkowego zatrudnienia pracownika prawo do dodatku za wysługę lat ustala się odrębnie dla każdego stosunku pracy. Do okresu dodatkowego zatrudnienia nie podlegają zaliczeniu okresy zatrudnienia podstawowego.

4. Dodatek za wysługę lat wypłaca się za wszystkie dni pracy oraz dni usprawiedliwionej nieobecności w pracy, za które pracownikowi przysługuje wynagrodzenie lub zasiłek z ubezpieczenia społecznego.

5. Dodatek za wysługę lat wypłacany jest w terminie wypłaty wynagrodzenia:

- 1) począwszy od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pracownik nabył prawo do dodatku lub prawo do wyższej stawki dodatku, jeżeli nabycie prawa nastąpiło w ciągu miesiąca,
- 2) za dany miesiąc, jeżeli nabycie prawa do dodatku lub prawa do wyższej stawki dodatku nastąpiło pierwszego dnia miesiąca.

§ 5. 1. Pracownikom zatrudnionym na stanowiskach kierowniczych przysługuje dodatek funkcyjny.

2. Przy ustalaniu wysokości dodatku funkcyjnego należy w szczególności uwzględnić:

- 1) stopień samodzielności organizacyjnej danej instytucji,
- 2) liczbę pracowników zatrudnionych w instytucji (komórce organizacyjnej),
- 3) zakres działania instytucji (komórki organizacyjnej).

3. Wykaz stanowisk, na których przysługuje dodatek funkcyjny, określa załącznik nr 2 cz. II i załącznik nr 3.

§ 6. 1. Pracownikom przysługuje dodatek za prace wykonywane w warunkach szkodliwych dla zdrowia, szczególnie uciążliwych lub niebezpiecznych w wysokości:

- 1) do 5% minimalnej stawki — przy pierwszym stopniu szkodliwości dla zdrowia lub szczególnej uciążliwości,
- 2) do 10% minimalnej stawki — przy drugim stopniu szkodliwości dla zdrowia lub szczególnej uciążliwości,
- 3) do 15% minimalnej stawki — przy trzecim stopniu szkodliwości dla zdrowia lub szczególnej uciążliwości oraz przy pracach wykonywanych w warunkach niebezpiecznych.

2. Zasady przyznawania dodatku, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 7. 1. Pracownikom zatrudnionym w muzeach martyrologicznych i w oddziałach martyrologicznych innych muzeów na stanowiskach pracy wymagających bezpośredniej styczności z relikami martyrologii przez co najmniej połowę obowiązującego ich wymiaru czasu pracy przysługuje dodatek za szczególnie trudne warunki pracy w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego.

2. Dodatek, o którym mowa w ust. 1, przyznawany jest wyłącznie na okres wykonywania pracy w warunkach określonych w ust. 1.

§ 8. 1. Pracownikom przysługuje dodatek za znajomość języków obcych w wysokości do 20% minimalnej stawki za znajomość każdego języka obcego, który jest niezbędny do wykonywania pracy na zajmowanych stanowiskach.

2. Zasady przyznawania dodatku, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.

§ 9. 1. Kierowcom samochodów osobowych może być przyznane, za ich zgodą, wynagrodzenie ryczałtowe obejmujące poszczególne składniki wynagrodzenia (w szczególności: wynagrodzenie zasadnicze, dodatek za pracę w godzinach nadliczbowych, dodatkowe wynagrodzenie za pracę w porze nocnej), uwzględniające liczbę godzin przypadających do przeprowadzenia w okresie jednego miesiąca, w przypadku gdy faktyczny czas pracy kierowców w poszczególnych miesiącach nie ulega wahaniom i odpowiada liczbie godzin przyjętej do obliczenia wynagrodzenia.

2. Kierowcom, z wyjątkiem kierowców samochodów osobowych, którym powierzono dodatkowe czynności wykraczające poza zakres ich normalnych obowiązków, przysługuje dodatek w wysokości do 60% minimalnej stawki.

3. Wysokość dodatku i rodzaj czynności, o których mowa w ust. 2, określa pracodawca.

§ 10. Pracownikom przysługuje za posiadanie stopnia naukowego doktora lub doktora habilitowanego dodatek w wysokości do 5% minimalnej stawki.

§ 11. 1. Pracownikom przysługują nagrody jubileuszowe w wysokości:

- 1) 75% miesięcznego wynagrodzenia — po 20 latach pracy,
- 2) 100% miesięcznego wynagrodzenia — po 25 latach pracy,
- 3) 150% miesięcznego wynagrodzenia — po 30 latach pracy,
- 4) 200% miesięcznego wynagrodzenia — po 35 latach pracy,
- 5) 300% miesięcznego wynagrodzenia — po 40 latach pracy.

2. Do okresu pracy uprawniającego do nagrody jubileuszowej wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze. W razie równoczesnego pozostawania w więcej niż w jednym stosunku pracy, do okresu pracy uprawniającego do nagrody wlicza się jeden z tych okresów.

3. Pracownik nabywa prawo do nagrody jubileuszowej w dniu upływu okresu uprawniającego do nagrody.

4. Pracownik jest obowiązany udokumentować swoje prawo do nagrody, jeżeli w jego aktach osobowych brak jest odpowiedniej dokumentacji.

5. Wypłata nagrody jubileuszowej powinna nastąpić niezwłocznie po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody.

6. Podstawę obliczenia nagrody jubileuszowej stanowi wynagrodzenie przysługujące pracownikowi w dniu nabycia prawa do nagrody, a jeżeli dla pracownika jest to korzystniejsze — wynagrodzenie przysługujące mu w dniu jej wypłaty. Jeżeli pracownik nabył prawo do nagrody jubileuszowej będąc zatrudnionym w innym wymiarze czasu pracy niż w dniu jej wypłaty, podstawę obliczenia nagrody stanowi wynagrodzenie przysługujące pracownikowi w dniu nabycia prawa do nagrody. Nagrodę oblicza się według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy.

7. W razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem pracownika na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, pracownikowi, któremu do nabycia prawa do nagrody jubileuszowej brakuje mniej niż 12 miesięcy licząc od dnia rozwiązania stosunku pracy, nagrodę tę wypłaca się w dniu rozwiązania stosunku pracy.

8. Jeżeli w dniu 1 lipca 1996 r. albo w dniu wejścia w życie przepisów wprowadzających zaliczalność do okresów uprawniających do świadczeń pracowniczych okresów nie podlegających dotychczas wliczeniu pracownikowi upłynął okres uprawniający go do dwóch lub więcej nagród, wypłaca mu się tylko jedną nagrodę — najwyższą.

9. Pracownikowi, który w dniu 1 lipca 1996 r. albo w dniu wejścia w życie przepisów, o których mowa

w ust. 8, ma okres dłuższy niż wymagany do nagrody danego stopnia, a w ciągu 12 miesięcy od tego dnia upłytnie okres uprawniający go do nabycia nagrody wyższego stopnia, nagrodę niższą wypłaca się w pełnej wysokości, a w dniu nabycia prawa do nagrody wyższej — różnicę między kwotą nagrody wyższej a kwotą nagrody niższej.

10. Przepisy ust. 8 i 9 mają odpowiednio zastosowanie, w razie gdy w dniu, w którym pracownik udokumentował swoje prawo do nagrody, był uprawniony do nagrody wyższego stopnia oraz w razie gdy pracownik prawo to nabył w ciągu 12 miesięcy od tego dnia.

11. Pracownikowi, który był zatrudniony w dniu 1 lipca 1996 r., przy ustalaniu prawa do kolejnych nagród jubileuszowych wlicza się okresy, które zostały wliczone temu pracownikowi przy ustalaniu prawa do nagrody jubileuszowej, do której nabył prawo przed tym dniem.

12. Pracownicy, którzy podjęli zatrudnienie po dniu 1 lipca 1996 r., nabywają prawo do nagrody jubileuszowej na zasadach określonych w ust. 2—10.

§ 12. 1. Pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, których stosunek pracy ustał w związku z przejściem na emeryturę lub rentę, przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna w wysokości:

- 1) jednomiesięcznego wynagrodzenia — jeżeli pracownik był zatrudniony krócej niż 15 lat,
- 2) dwumiesięcznego wynagrodzenia — po przepracowaniu co najmniej 15 lat,
- 3) trzymiesięcznego wynagrodzenia — po przepracowaniu co najmniej 20 lat.

2. Odprawę oblicza się według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy.

3. Okresy pracy i inne okresy uprawniające do odprawy ustala się według zasad obowiązujących przy ustalaniu okresów uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę.

4. Pracownik, który otrzymał odprawę, nie może ponownie nabyć do niej prawa.

§ 13. 1. Pracownikom przysługuje za każdą godzinę pracy w porze nocnej dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 20% godzinowej stawki wynagrodzenia zasadniczego.

2. Dodatkowe wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, nie może być niższe od wynagrodzenia ustalonego na podstawie art. 137 § 2 Kodeksu pracy.

§ 14. Pracownikom zatrudnionym stale w systemie zmianowym przysługuje za pracę na drugiej zmianie dodatek w wysokości 10% godzinowej stawki wynagrodzenia zasadniczego.

§ 15. Pracownikom wewnętrznej służby ochrony zatrudnionym na stanowiskach młodszych wartowników, wartowników i starszych wartowników, którym powierzono przewodnictwo psów, przysługuje dodatek za opiekę nad psem w wysokości do 10% minimalnej stawki.

§ 15. Pracownikowi, który pełni funkcję brygadzysty, polegającą na kierowaniu, organizowaniu i nadzorowaniu pracy brygady, przysługuje z tytułu wykonywania tych czynności w okresie pełnienia tej funkcji dodatek w wysokości uzależnionej od liczby pracowników zatrudnionych w brygadzie — do 20% godzinowej stawki wynagrodzenia zasadniczego.

§ 17. Pracownikom zatrudnionym na terenie wsi oraz miast liczących do 5 tys. mieszkańców może być przyznany dodatek w wysokości do 10% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

§ 18. 1. W ramach środków na wynagrodzenia osobowe może być tworzony fundusz premiiowy.

2. Wysokość funduszu premiiowego oraz zasady przyznawania i wypłacania premii ustala regulamin zakładowy.

§ 19. W ramach posiadanych środków tworzy się fundusz nagród w wysokości do 3% wynagrodzeń osobowych.

§ 20. 1. Pracownikom zatrudnionym w niepełnym wymiarze czasu pracy przysługuje wynagrodzenie zasadnicze i inne składniki wynagrodzenia w wysokości proporcjonalnej do wymiaru czasu pracy określonego w umowie o pracę.

2. Godzinową stawkę:

- 1) wynagrodzenia zasadniczego wynikającego z osobistego zaszerogowania pracownika, określonego stawką miesięczną, oraz
- 2) wynikającą z minimalnej stawki, o której mowa w § 3,

ustala się, dzieląc miesięczną stawkę wynagrodzenia przez liczbę godzin pracy przypadających do przeprowadzenia w danym miesiącu.

§ 21. Traci moc rozporządzenie Ministra Kultury i Sztuki z dnia 31 marca 1992 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników instytucji kultury prowadzących gospodarkę finansową na zasadach ustalonych dla zakładów budżetowych (Dz. U. Nr 35, poz. 152 i Nr 58, poz. 285, z 1993 r. Nr 42, poz. 197, z 1994 r. Nr 28, poz. 102, Nr 72, poz. 318 i Nr 120, poz. 587, z 1995 r. Nr 17, poz. 81, Nr 92, poz. 458 i Nr 122, poz. 591, z 1996 r. Nr 121, poz. 570, z 1997 r. Nr 37, poz. 232 oraz z 1998 r. Nr 62, poz. 393).

§ 22. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 marca 1999 r.

Załączniki do rozporządzenia Ministra Kultury
i Sztuki z dnia 23 kwietnia 1999 r. (poz. 446)

Załącznik nr 1

TABELA STAWEK WYNAGRODZENIA ZASADNICZEGO¹⁾

1. Pracownicy działalności podstawowej, administracji i obsługi

Kategoria zaszeregowania	Stawki miesięczne w złotych
I	610— 685
II	615— 705
III	620— 725
IV	625— 745
V	635— 770
VI	650— 805
VII	665— 840
VIII	680— 880
IX	695— 940
X	715—1 015
XI	745—1 090
XII	775—1 165
XIII	815—1 240
XIV	860—1 315
XV	905—1 390
XVI	950—1 465
XVII	1 000—1 540
XVIII	1 055—1 615
XIX	1 110—1 705
XX	1 175—1 800
XXI	1 250—1 895

2. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach instruktorów artystycznych
i instruktorów zespołów zainteresowań

Stanowisko	Stawki godzinowe w złotych
Główny instruktor artystyczny, główny instruktor zespołu zainteresowań	8,95—15,00
Starszy instruktor artystyczny, starszy instruktor zespołu zainteresowań	6,85—13,15
Instruktor artystyczny, instruktor zespołu zainteresowań	5,90—11,65
Młodszy instruktor artystyczny, młodszy instruktor zespołu zainteresowań	5,00—10,20

3. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach nierobotniczych w zakładach
(komórkach organizacyjnych) prowadzących działalność poligraficzną

Kategoria zaszeregowania	Stawki miesięczne w złotych
I	610— 685
II	615— 705
III	620— 725
IV	625— 745
V	630— 775
VI	640— 805
VII	650— 840
VIII	660— 875
IX	670— 910
X	685— 945
XI	700— 980
XII	715—1 040
XIII	730—1 105
XIV	745—1 175
XV	760—1 245
XVI	775—1 315
XVII	795—1 385
XVIII	815—1 460
XIX	840—1 545

4. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach robotniczych w zakładach
(komórkach organizacyjnych) prowadzących działalność poligraficzną

Kategoria zaszeregowania	Stawki godzinowe w złotych ¹⁾
I	3,40—3,80
II	3,45—3,93
III	3,51—4,06
IV	3,57—4,21
V	3,63—4,36
VI	3,69—4,66
VII	3,76—5,16
VIII	3,83—5,66
IX	3,90—6,19
X	3,97—6,73
XI	4,05—7,30
XII	4,14—7,87

¹⁾ Dla wymiaru 42 godzin tygodniowo.

5. Pracownicy wewnętrznej służby ochrony

Kategoria zaszeregowania	Stawki miesięczne w złotych
1	2
III	630—725
IV	635—760
V	640—800
VI	645—840

1	2
VII	650— 880
VIII	660— 920
IX	670— 970
X	680—1 030
XI	690—1 110
XII	700—1 190

*1 Wysokość stawek wynagrodzenia zasadniczego po przeliczeniu stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 14 grudnia 1998 r. w sprawie sposobu przeliczenia przychodu w związku z wprowadzeniem obowiązku opłacania składki na ubezpieczenia społeczne przez ubezpieczonych (Dz. U. Nr 153, poz. 1006).

Załącznik nr 2

TABELE ZASZEREGOWANIA STANOWISK PRACY I DODATKU FUNKCYJNEGO

I. Tabele zaszeregowania stanowisk pracy

1. Pracownicy działalności podstawowej

Lp.	Stanowisko	Kategoria zaszeregowania
1	2	3
1	Starszy kustosz, główny instruktor, główny specjalista, główny konserwator zbiorów filmowych, naczelny filmograf	XVIII—XXI
2	Starszy konserwator w muzealnictwie	XVI—XIX
3	Kustosz	XV—XVI
4	Konserwator w muzealnictwie	XIV—XVI
5	Starszy specjalista, starszy filmograf, starszy konserwator taśmy filmowej	XIV—XV
6	Starszy bibliotekarz, starszy dokumentalista, adiunkt muzealny, adiunkt konserwatorski, starszy instruktor w: domu, ośrodku, klubie kultury, świetlicy, ognisku artystycznym, specjalista w: galerii, centrum sztuki, biurze wystaw artystycznych, starszy renowator	XIII—XIV
7	Starszy instruktor (inny niż w lp. 6), renowator, specjalista (inny niż w lp. 6)	XII—XIII
8	Bibliotekarz, dokumentalista, starszy asystent muzealny, starszy asystent konserwatorski, instruktor, renowator przyuczony, filmograf, konserwator taśmy filmowej	XI—XII
9	Młodszy renowator, przewodnik muzealny, starszy magazynier biblioteczny	X—XI
10	Asystent muzealny, asystent konserwatorski	IX—XI
11	Młodszy bibliotekarz, młodszy dokumentalista, młodszy konserwator taśmy filmowej, młodszy instruktor, młodszy filmograf, magazynier: biblioteczny, zbiorów filmowych, młodszy specjalista w: galerii, centrum sztuki, biurze wystaw artystycznych	IX—X

2. Pracownicy zakładów (komórek organizacyjnych) prowadzących działalność poligraficzną zatrudnieni na stanowiskach robotniczych*

Lp.	Stanowisko	Kategoria zaszeregowania
1	2	3
1	Maszynista maszyn offsetowych zwojowych	VIII—XVII

1	2	3
2	Elektronik-konserwator, organizator przetwarzania składu komputerowego, składacz komputerowego systemu składu, kopista offsetowy, maszynista typograficzny arkuszowy, maszynista maszyn offsetowych arkuszowych, montażysta składu, fotoretuszer, fotograf, retuszer, naświetlacz składu komputerowego, składacz ręczny, montażysta offsetowy, introligator: galanteryjny, przemysłowy	VII—XVII
3	Mechanik	IV—XVII
4	Monter-konserwator maszyn poligraficznych	V—XVI
5	Składacz na aparatach pisząco-kodujących	VII—XIV
6	Elektromonter	IV—XIV
7	Krajacz	II—XIV
8	Szlifierz ostrzarcz	IV—XIII
9	Kompletator składu komputerowego	V—XI
10	Belowacz makulatury, pracownik: magazynowy, transportowy, w ekspedycji, operator: maszyn powielających, kserografii	II—XI
11	Operator maszyn: introligatorskich, offsetowych, typograficznych, odbieracz przy maszynach drukujących	II—IX
12	Liczarka, pomocnik	II—VI
13	Pracownik gospodarczy	I—V
14	Sprzątaczką	I—III

* Wynagradzani z zastosowaniem stawek miesięcznych lub godzinowych.

II. Tabele zaszeregowania stanowisk pracy i dodatku funkcyjnego

1. Pracownicy administracji i obsługi

Lp.	Stanowisko	Kategoria zaszeregowania	Dodatek funkcyjny — procent minimalnej stawki do
1	2	3	4
1	Zastępca dyrektora do spraw administracyjnych, główny księgowy	XIV—XVII	135%
2	Kierownik administracyjny (jeżeli nie utworzono stanowiska zastępcy dyrektora do spraw administracyjnych)	XIV—XVII	90%
3	Główny specjalista*, radca prawny	XIV—XVI	105%
4	Kierownik: wydziału, działu, oddziału, kierownik pracowni: reprograficznej, kserograficznej, poligraficznej	XIII—XV	90%
5	Specjalista do spraw obsługi i konserwacji urządzeń: elektronicznych, audiowizualnych, akustycznych, komputerowych, elektrycznych automatyki*	XI—XIV	75%
6	Kierownik sekcji (referatu), zastępca kierownika: wydziału, działu, oddziału	XI—XIII	75%
7	Specjalista* (inny niż wymieniony w lp. 5)	X—XIII	75%
8	Starszy mistrz	X—XII	75%
9	Kierowca autobusu	X—XI	—
10	Kierownik stołówki (z zapleczem kuchennym)	X—XI	75%

1	2	3	4
11	Starszy księgowy, starszy operator obsługi i naprawy urządzeń technicznych (audiowizualnych itp.), maszynista offsetowy, fotograf offsetowy, mistrz	IX—XI	—
12	Kierowca samochodu ciężarowego, kierownik bufetu, ratownik wodny	IX—X	—
13	Kierownik magazynu	VIII—X	50%
14	Starszy laborant (w muzeum), introlog, rzemieślnik-specjalista, kuchmistrz, plastyk, rysownik, fotograf	VIII—X	—
15	Starsza maszynistka	VIII—IX	—
16	Kierownik: kancelarii, archiwum, powielarni	VII—IX	50%
17	Rzemieślnik, monter wystaw, kwalifikowany opiekun ekspozycji, ogrodnik, palacz centralnego ogrzewania, starszy referent, intendent, starszy magazynier, księgowy, operator obsługi i naprawy urządzeń technicznych (audiowizualnych itp.)	VII—IX	—
18	Kierowca samochodu osobowego	VII—VIII	—
19	Archiwista, operator urządzeń powielających, laborant (w muzeum), referent, kasjer, magazynier, sekretarka, kucharz, sprzedawca w bufecie	VI—VIII	—
20	Maszynistka, kelnerka	VI—VII	—
21	Telefonistka, korektor, pomocnik: biblioteczny, muzealny, pomocnik palacza centralnego ogrzewania, praczka, prasowaczka	V—VII	—
22	Pomoc kuchenna, pokojowa	V—VI	—
23	Robotnik: przy archeologicznych pracach wykopalskich, magazynowy, gospodarzy	IV—VI	—
24	Bileter	IV—V	—
25	Starszy: strażnik, woźny, dozorca, portier, szatniarz	III—V	—
26	Strażnik, woźny, portier, dozorca, szatniarz, dźwigowy, goniec, sprzątaczką, pomoc powielaczowego	I—IV	—

* Dodatek funkcyjny przysługuje za kierowanie zespołem pracowników.

2. Pracownicy zakładów (komórek organizacyjnych) prowadzących działalność poligraficzną zatrudnieni na stanowiskach nierobotniczych

Lp.	Stanowisko	Kategoria zaszerogowania	Dodatek funkcyjny — procent minimalnej stawki do
1	2	3	4
1	Kierownik zakładu poligraficznego	XVII—XIX	180%
2	Główny: specjalista, programista, mechanik, technolog	XIV—XVII	140%*
3	Kierownik: wydziału, działu, zmiany (dyspozytor)	XIII—XVI	120%
4	Starszy: redaktor techniczny, grafik, elektronik programista, technolog, specjalista	XII—XV	—
5	Specjalista, rewident, starszy inspektor	XI—XIII	—

1	2	3	4
6	Kierownik magazynu, mistrz	X—XIII	80%
7	Redaktor techniczny, grafik, elektronik, programista, magazynier, zaopatrzeniowiec, kalkulator, technolog, planista, księgowy, kasjer, ekspedytor, inspektor	VIII—XI	—
8	Młodszy: elektronik, programista, starszy referent, sekretarka, starsza maszynistka	VII—XI	—
9	Maszynistka	VI—VIII	—
10	Referent	V—VII	—

* Dodatek funkcyjny przysługuje za kierowanie zespołem pracowników.

3. Pracownicy wewnętrznej służby ochrony

Lp.	Stanowisko	Kwalifikacje	Kategoria zaszerogowania	Dodatek funkcyjny — procent minimalnej stawki do
1	2	3	4	5
1	Szef oddziału ochrony*: I kategorii II kategorii III kategorii	według odrębnych przepisów według odrębnych przepisów według odrębnych przepisów	X—XII IX—XI VIII—X	100% 85% 75%
2	Zastępca szefa oddziału ochrony*: I kategorii II kategorii	według odrębnych przepisów według odrębnych przepisów	VIII—X VII—IX	75% 40%
3	Dowódca zmiany	według odrębnych przepisów	VI—VIII	30%
4	Starszy wartownik	według odrębnych przepisów	V—VII	—
5	Wartownik	według odrębnych przepisów	IV—VI	—
6	Młodszy wartownik	według odrębnych przepisów	III—V	—

* Do kategorii I zalicza się oddział liczący ponad 60 pracowników.

Do kategorii II zalicza się oddział liczący od 25 do 60 pracowników.

Do kategorii III zalicza się oddział liczący do 25 pracowników.

Do stanu etatowego oddziału wewnętrznej służby ochrony wlicza się również pracowników służby dozoru (dozorców i portierów).

Załącznik nr 3

TABELA FUNKCJI, KTÓRYCH PEŁNIENIE UPRAWNIA DO DODATKU FUNKCYJNEGO
NIEKTÓRYCH PRACOWNIKÓW

Lp.	Funkcja	Procent minimalnej stawki do:
1	2	3
1	Dyrektor	150%
2	Zastępca dyrektora	135%
3	Kierownik zakładu ¹ (oddziału)	120%
4	Kurator muzealny, główny konserwator muzealny, główny inwentaryzator muzealny	105%
5	Kierownik działu, filii, wydziału	105%
6	Główny konserwator zbiorów filmowych, naczelnny filmograf	105%
7	Główny specjalista ² i inne samodzielne stanowiska pracy ²	105%
8	Zastępca kierownika działu, wydziału	75%
9	Kierownik sekcji	75%
10	Kierownik pracowni	60%
11	Instruktor biblioteczny ²	60%
12	Kierownik biblioteki ¹ , archiwum zbiorów filmowych	50%

¹ W strukturze organizacyjnej instytucji.

² Dodatek przysługuje, jeżeli pracownik na tym stanowisku kieruje zespołem pracowników lub sprawuje nadzór merytoryczny nad działalnością jednostek niższego szczebla (poradnictwo, instruktaż).

Załącznik nr 4

ZASADY PRYZNAWANIA DODATKU ZA PRACĘ WYKONYWANĄ W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA
ZDROWIA, SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH LUB NIEBEZPIECZNYCH

- Do pierwszego stopnia szkodliwości dla zdrowia lub szczególnej uciążliwości zalicza się prace wykonywane:
  - w warunkach narażenia na działanie pyłów nie wywołujących zwłóknienia tkanki płucnej,
  - w warunkach narażenia na działanie substancji toksycznych nie kumulujących się w organizmie,
  - w warunkach narażenia na promieniowanie ultrafioletowe lub podczerwone (np. spawanie, hartowanie, stosowanie lamp bakteriobójczych),
  - w pomieszczeniach zamkniętych, w których ze względów technologicznych utrzymuje się stale temperatura efektywna powyżej 25°C lub poniżej 10°C,
  - w pomieszczeniach, w których konieczne jest stałe stosowanie sztucznego oświetlenia,
  - przy obsłudze elektronicznych monitorów ekranowych.
- Do drugiego stopnia szkodliwości dla zdrowia lub szczególnej uciążliwości zalicza się prace wykonywane:
  - w warunkach narażenia na działanie substancji toksycznych kumulujących się w organizmie,
  - w warunkach narażenia na działanie pyłów wywołujących zwłóknienie tkanki płucnej,
  - w warunkach obniżonego lub podwyższonego ciśnienia wynikającego z procesu technologicznego.

- w warunkach narażenia na działanie miejscowej wibracji (np. używanie ręcznych narzędzi pneumatycznych),
- w warunkach narażenia na hałas,
- w warunkach nadmiernego obciążenia wysiłkiem fizycznym co najmniej 2 000 kcal dla mężczyzn i 1 200 kcal dla kobiet lub wymagające wymuszonej pozycji ciała.
- Do trzeciego stopnia szkodliwości dla zdrowia lub szczególnej uciążliwości zalicza się prace wykonywane:
  - w warunkach narażenia na działanie benzydyny, aflato- i beta-naftyloaminy, chlorku winylu, azbestu oraz innych czynników o analogicznym do tych substancji działaniu, jeżeli zostanie to uznane przez instytut medycyny pracy,
  - w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące,
  - w kontakcie z materiałem zakaźnym lub chorymi zakaźnie ludźmi lub zwierzętami,
  - w warunkach narażenia na działanie pól elektromagnetycznych wysokiej częstotliwości w zakresie od 0,1 do 300 000 MHz w strefie zagrożenia.
- Do szczególnie niebezpiecznych zalicza się prace:
  - przy urządzeniach elektroenergetycznych znajdujących się pod napięciem powyżej 220 V, wykonywane zgodnie z przepisami o bezpieczeństwie pracy w energetyce,
  - związane z wytwarzaniem, stosowaniem, magazynowaniem oraz transportowaniem gazów i materiałów wybuchowych,
  - na wysokości powyżej 2 m i w wykopach o głębokości poniżej 2 m, uznane za niebezpieczne w przepisach o bezpieczeństwie i higienie pracy.
- związane z załadunkiem i rozładunkiem paliw płynnych oraz ich transportem.
- Prace określone w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2 pkt 1, 2 i 5 uważa się za wykonywane w warunkach szkodliwych dla zdrowia, uzasadniających przyznanie dodatku, jeżeli w środowisku pracy przekroczone są najwyższe dopuszczalne stężenia i natężenia czynników szkodliwych dla zdrowia, określone w odrębnych przepisach, lub inne obowiązujące normy higieniczno-sanitarne.
- Pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia, o których mowa w ust. 5, dokonywane są przez laboratorium Inspekcji Sanitarnej oraz inne laboratoria upoważnione przez właściwych terenowo wojewódzkich inspektorów sanitarnych działających w imieniu wojewodów.
- Dodatek za wykonywanie prac:
  - określonych w ust. 1—3 przysługuje, jeżeli były one wykonywane co najmniej przez 80 godzin w miesiącu,
  - określonych w ust. 4 przysługuje za efektywny czas pracy, bez względu na dzienny lub miesięczny wymiar czasu pracy.
- Dodatek, o którym mowa w ust. 1—4, wypłacany jest miesięcznie z dołu.
- Decyzję o przyznaniu dodatku, jego wysokości i cofnięciu w przypadku zmiany warunków pracy podejmuje pracodawca.
- W przypadku jednoczesnego występowania uprawnień do dodatków z tytułu prac wykonywanych w różnych stopniach szkodliwości dla zdrowia i uciążliwości lub niebezpieczeństwa przysługuje pracownikowi jeden, najwyższy dodatek.

Załącznik nr 5

ZASADY PRYZNAWANIA DODATKU ZA ZNAJOMOŚĆ JĘZYKÓW OBCYCH

- Pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku, na którym niezbędne jest posługiwanie się językiem obcym, przysługuje dodatek za znajomość języka obcego.
- Warunkiem przyznania dodatku jest posiadanie przez pracownika świadectwa potwierdzającego złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu ze znajomości języka obcego, wydanego przez zagraniczną lub krajową instytucję uprawnioną do wydawania takich świadectw.
- Od składania egzaminu, o którym mowa w ust. 2, zwolnieni są pracownicy, którym posługiwanie się językiem obcym jest niezbędne na danym stanowisku, posiadający:
  - dyplom ukończenia studiów wyższych na wydziale filologii obcej w zakresie języka obcego lub ukończenia nauczycielskiego kolegium języków obcych,
  - uprawnienia tłumacza w zakresie języka obcego, przyznane na podstawie odrębnych przepisów,
  - dyplom ukończenia wyższej uczelni lub szkoły średniej za granicą, w której językiem wykładowym był język obcy, za którego znajomość pracownik ma pobierać dodatek.
- Złożenie egzaminu, o którym mowa w ust. 2, uprawnia do dodatku przez okres 5 lat. Warunkiem przyznania dodatku po upływie tego okresu jest ponowne złożenie egzaminu. Nie dotyczy to pra-

- cownika, który złożył egzamin z wynikiem co najmniej dobrym.
5. Dodatek przysługuje pracownikowi za dni, za które otrzymuje wynagrodzenie. Dodatek ten przysługuje również za dni nieobecności w pracy z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby bądź konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub chorym członkiem rodziny, za które pracownik otrzymuje zasiłek z ubezpieczenia społecznego.
6. Dodatek przyznaje się od pierwszego dnia miesiąca następującego po:

- 1) złożeniu przez pracownika egzaminu z wynikiem pozytywnym,
- 2) przedłożeniu dokumentów uzasadniających zwolnienie pracownika od składania egzaminu.
7. Prawo do dodatku wygasa z końcem miesiąca, w którym pracownik:
- 1) przestał wykonywać czynności lub zajmować stanowisko uzasadniające przyznanie dodatku,
- 2) uzyskał ocenę negatywną z ponownie składanego egzaminu.

447

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KULTURY I SZTUKI

z dnia 23 kwietnia 1999 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad wynagradzania pracowników niektórych instytucji kultury.

Na podstawie art. 31 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 1997 r. Nr 110, poz. 721 i Nr 141, poz. 943 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Kultury i Sztuki z dnia 31 marca 1992 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników niektórych instytucji kultury (Dz. U. Nr 35, poz. 151 i Nr 58, poz. 284, z 1993 r. Nr 42, poz. 196, z 1994 r. Nr 28, poz. 101 i Nr 120, poz. 586, z 1995 r. Nr 14, poz. 65, z 1996 r. Nr 20, poz. 92, z 1997 r. Nr 37, poz. 231 oraz z 1998 r. Nr 62, poz. 394) w § 2 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pracownicy instytucji kultury otrzymują wynagrodzenia zasadnicze w wysokości do 3 400 zł

oraz dodatki funkcyjne w wysokości do 50% wynagrodzenia zasadniczego.”

§ 2. Wysokość stawki, o której mowa w § 1, została przeliczona stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 14 grudnia 1998 r. w sprawie sposobu przeliczenia przychodu w związku z wprowadzeniem obowiązku optacania składki na ubezpieczenia społeczne przez ubezpieczonych (Dz. U. Nr 153, poz. 1006).

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Kultury i Sztuki: A. Zakrzewski

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KULTURY I SZTUKI

z dnia 24 maja 1999 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu bibliotek uprawnionych do otrzymywania egzemplarzy obowiązkowych poszczególnych rodzajów publikacji oraz zasad i trybu ich przekazywania.

(Dziennik Ustaw z dnia 2 czerwca 1999 r. Nr 50 poz. 513)

Na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 7 listopada 1996 r. o obowiązkowych egzemplarzach bibliotecznych (Dz. U. Nr 152, poz. 722) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Kultury i Sztuki z dnia 6 marca 1997 r. w sprawie wykazu bibliotek uprawnionych do otrzymywania egzemplarzy obowiązkowych poszczególnych rodzajów publikacji oraz zasad i trybu ich przekazywania (Dz. U. Nr 29, poz. 161) w § 5 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Egzemplarze obowiązkowe otrzymywane przez uprawnione biblioteki, z zastrzeżeniem ust.1, a nie odpowiadające profilowi ich zbiorów, mogą być przez te biblioteki przekazywane nieodpłatnie bibliotekom wchodzącym w skład ogólnokrajowej sieci bibliotecznej, jeżeli wyrażą zgodę na ich przyjęcie oraz na pokrycie kosztów opłat pocztowych przesyłek.”

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Kultury i Sztuki: A. Zakrzewski

DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKIEJ I MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W BIAŁEJ PODLASKIEJ W 1998 ROKU

I. GROMADZENIE ZBIORÓW, PRACE WARSZTATOWE W OBRĘBIE ZBIORÓW I KATALOGÓW

Stan księgozbioru wszystkich placówek bibliotecznych Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Białej Podlaskiej w dniu 31. XII.1998 r. wyniósł 209.349 wol. W roku 1998 do zasobów WiMBP przybyło łącznie 7.528 wol. książek. Przyrost i stan zbiorów w 1998 r. w poszczególnych agendach WiMBP w Białej Podlaskiej ilustruje tabela Nr 1.

Prowadzono zakup księgozbioru do biblioteki głównej, filii miejskich, bibliotek komunalnych oraz (na podstawie zawartych umów) do bibliotek 16 gmin/miast z woj. białskopodlaskiego. Zakupu zbiorów dokonywano głównie w hurtowniach i bezpośrednio w wydawnictwach, korzystając z cen hurtowych oraz uzyskując znaczne rabaty, co nie pozostało bez wpływu na ilość zakupionych woluminów. Osiągnięcie wskaźnika zakupu księgozbioru do WiMBP w Białej Podlaskiej na poziomie 11,9 wolumina na 100 mieszkańców, to w dużej mierze skutek dotacji celowej, przekazanej bibliotece przez Ministerstwo Kultury i Sztuki z rezerwy budżetu państwa.

Prowadzono akcesję 218 tytułów czasopism bieżących.

Do regionalistów włączono 359 wol. książek, 137 egz. czasopism, 471 dokumentów życia społecznego, 157 kserokopii, 113 fotografii, 102 pocztówki. Pozyskano cenną kolekcję regionalną ze zbiorów prywatnych Jana Makaruka. Wśród przekazanych materiałów znalazły się unikalne przedwojenne wydawnictwa, dżs-y, archiwalia.

W ciągu roku przybyło 179 jednostek ewidencyjnych zbiorów specjalnych.

Prowadzono wartościową i ilościową ewidencję nabytków oraz katalog centralny zbiorów zwartych bibliotek publicznych, obsługiwanych przez Dział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów. Zbiory włączone do zasobów biblioteki głównej zainwentaryzowano, nadano im znaki własnościowe i sygnatury. Opracowano alfabetycznie, sklasyfikowano rzeczowo oraz opracowano przedmiotowo. Sporządzono komplety kart katalogowych do katalogów biblioteki. Sporządzono refaktury i specyfikacje dla nabytków do filii miejskich, bibliotek komunalnych oraz bibliotek samorządowych. Zbiory sklasyfikowano rzeczowo wg tablic FID 667 UKD i od IV kwartału wg tablic UKD UDC-P022.

Zgodnie z wymaganiami nowych tablic UKD, dokonano reklasyfikacji (zbiory, katalogi) w następujących działach:

- 321 Formy organizacji politycznej. Państwo jako władza polityczna ...
- 52 Astronomia. Astrofizyka. Badania kosmiczne ...
- 53 Fizyka
- 51 Matematyka
- 004 Informatyka i technika komputerowa.

Kontynuowano prace nad opracowywaniem zbiorów regionalnych. Zreorganizowano katalog zbiorów regionalnych tworząc podziały rzeczowe w obrębie miejscowości: Biała Podlaska, Radzyń Podlaski, Parczew, Międzyrzec Podlaski, Janów Podlaski. Uzupełniano kartoteki bibliograficzne do „Bibliografii województwa białskopodlaskiego” oraz kartotekę rejestrującą piśmiennictwo polskie o Białorusi.

Porządkowano zbiory archiwalne czasopism i katalogi czasopism, przygotowując je do ewidencji w komputerowej czasopiśmienniczej bazie danych.

Systematycznie prowadzono selekcję zbiorów, wyłączając z obiegu czytelniczego pozycje zdezaktualizowane, niepoczytne, zniszczone, zagubione przez czytelników. Gruntownej selekcji poddano zwłaszcza księgozbiór Oddziału dla Dzieci WiMBP. Sporządzono odpowiednie protokoły i zaewidencjonowano ubytki.

Podejmowano też prace w zakresie zabezpieczenia, ochrony i konserwacji zbiorów. Nabytki z 1998 r. foliowano, starsze zbiory poddawano renowacji (klejenie, zszywanie, podklejanie). Około 40 wydawnictw o tematyce informacyjno-bibliograficznej i regionalnej (m.in. roczniki czasopism włączone do archiwaliów) oprawiono.

II. UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA

Stan czytelnictwa oraz wyniki w zakresie udostępniania zbiorów i działalności informacyjnej w poszczególnych placówkach bibliotecznych WiMBP w Białej Podlaskiej ilustruje tabela Nr 2.

Bogate, systematycznie uzupełniane zbiory WiMBP, owocują stałym wzrostem czytelnictwa. W roku 1998 we wszystkich agendach WiMBP w Białej Podlaskiej zarejestrowano ponad 21.000 czytelników, co stanowi 37 % ogółu czytelników zarejestrowanych w woj. białskopodlaskim i aż 38 % wszystkich mieszkańców miasta Biała Podlaska.

W ogólnej liczbie czytelników zauważalny jest znaczny wzrost osób uczących się i studiujących. Ich poszukiwania i potrzeby czytelnicze mają wyraźnie edukacyjny charakter, co powoduje znaczny stopień wykorzystania literatury naukowej i popularnonaukowej oraz archiwalnych zbiorów czasopiśmienniczych. Istnieje również ogromne zapotrzebowanie na usługi informacyjno-bibliograficzne, co w znacznym stopniu ułatwia unowocześniony warsztat pracy w zakresie działalności informacyjno-bibliograficznej.

III. MODERNIZACJA WARSZTATU BIBLIOTECZNEGO

W roku 1998 kontynuowano prace w zakresie komputeryzacji. W budynku biblioteki głównej zmodernizowano sieć komputerową, instalując oprogramowanie sieciowe, co znacznie usprawniło funkcjonowanie bibliotecznego programu MAK.

W sposób kompleksowy zmodernizowano warsztat pracy w zakresie gromadzenia i opracowania zbiorów. Do zbiorów podręcznych Dz. GiOZ gromadzonych przez lata w postaci tradycyjnej (kodeksowej) dołączono publikacje (bazy) na nośnikach komputerowych tj. "Przewodnik Bibliograficzny BN" (od 1993 r. na dyskietkach i kolejne edycje na CD ROM – ostatnia edycja za lata 1982-1997) oraz „Słownik Języka Haseł Przedmiotowych BN”, ułatwiający przedmiotowe opracowanie zbiorów. Do warsztatu gromadzenia i opracowania zbiorów włączono kartotekę dezyderatów. Publikowano materiały pomocnicze z zakresu gromadzenia i opracowania zbiorów dla bibliotekarzy bibliotek publicznych samodzielnie gromadzących i opracowujących zbiory (min. wykazy nabytków, kartoteka pisarzy zagranicznych z podaniem symbolu literatury). W pamięci komputera przenośnego zainstalowano bazę danych „Katalog centralny” bardzo przydatną w czasie dokonywania zakupu zbiorów w hurtowniach i wydawnictwach. Opracowano i uruchomiono komputerowy program do ewidencji zakupów i wydruku specyfikacji. Zainstalowano modem zewnętrzny do poszukiwań w sieci Internet. Od 1996 r. tworzona jest komputerowa baza danych wydawnictw zwartych zbiorów własnych WiMBP oraz bibliotek terenowych obsługiwanych przez Dz. GiOZ. Do filii miejskich i innych już skomputeryzowanych bibliotek istnieje możliwość przekazywania informacji o opracowanych zbiorach na dyskietkach, w celu ich przekopiowania i uzupełnienia o własne dane biblioteczne.

Zmodernizowano warsztat pracy w zakresie działalności informacyjno-bibliograficznej.

Na użytek czytelników zorganizowano 4-stanowiskowe informatorium komputerowe, umożliwiając dostęp do bibliograficznych baz danych Biblioteki Narodowej, rejestrujących bieżące piśmiennictwo krajowe tj.:

- „Przewodnik Bibliograficzny” za lata 1982 – 1998 (ok. 260 tys. pozycji)
- „Bibliografia Zawartości Czasopism” od 1996 r. (ok. 140 tys. pozycji)
- „Bibliografia Wydawnictw Ciągłych” od 1996 r. (ok. 4 tys. pozycji)

Do dyspozycji czytelników są też: baza tekstowa „DiM” - Dzienniki Ustaw i Monitorzy Polskie od roku 1990 oraz baza informacyjna SBP „Biblioteki województwa białkopodlaskiego” wg stanu na 31 XII 1995 r.

Użytkownicy mogą też korzystać z informacji komputerowej o wydawnictwach zwartych (nabytki od 1996 r.) włączonych do zasobów białskich bibliotek publicznych i do bibliotek publicznych współpracujących z WiMBP w zakresie gromadzenia zbiorów. Dostępna też jest kompletna, komputerowa baza wydawnictw zwartych Oddziału dla Dzieci WiMBP. Trwa korekta tej bazy w związku z koniecznością reklasyfikacji zbiorów. Podjęte zostały intensywne prace przy organizacji komputerowej bazy regionalnej. Na bieżąco rejestrowane jest piśmiennictwo regionalne, trwa wprowadzanie wszystkich wydawnictw książkowych o Podlasiu. W toku przygotowań jest baza, która będzie rejestrować bieżące i archiwalne zbiory czasopiśmiennicze białskiej biblioteki.

Informatorium umożliwia też czytelnikom dostęp do informacji i baz danych innych bibliotek za pośrednictwem sieci internetowej oraz sprawniejszą obsługę wypożyczeń międzybibliotecznych (zamówienia) przy pomocy poczty elektronicznej. Czytelnicy mają również możliwość korzystania ze zbiorów multimedialnych. Ofertę multimedialną zamieszczamy w naszym biuletynie.

W roku 1998 poza kontynuacją prac w zakresie komputeryzacji w Bibliotece Głównej, rozpoczęto komputeryzację filii miejskich. Pracownicy merytoryczni filii zostali przeszkoleni z podstaw obsługi komputera jak też z zakresu tworzenia i obsługi baz danych w programie bibliotecznym MAK BN. W pięciu filiach zainstalowano sprzęt komputerowy oraz biblioteczny program MAK BN w wersji jednostanowiskowej. W filiach 3, 6, 8 rozpoczęto tworzenie baz danych zbiorów własnych.

IV. NADZÓR MERYTORYCZNY I DZIAŁALNOŚĆ INSTRUKCYJNO-METODYCZNA NA RZECZ WOJEWÓDZKIEJ SIECI BIBLIOTEK PUBLICZNYCH

W ciągu roku zrealizowano 229 wyjazdów do bibliotek samorządowych w województwie białkopodlaskim. Prace instrukcyjno-metodyczne koncentrowały się wokół następujących zagadnień:

- reklasyfikacja zbiorów i katalogów
- selekcja zbiorów
- klasyfikacja i katalogowanie nabytków
- skontra sprawdzające i zdawczo-odbiorcze
- układ księgozbioru
- doradztwo w doborze nowości i wznowień wydawniczych
- dokumentacja działalności biblioteczej

Realizowany w 1998 r. program szkoleń dla bibliotekarzy bibliotek publicznych woj. białkopodlaskiego obejmował następującą problematykę:

- zmiany w statystyce biblioteczej
- klasyfikacja książek wg nowych tablic UKD UDC – PO22
- katalogowanie wydawnictw jedno i wielotomowych
- działalność informacyjno-bibliograficzna
- nowelizacja prawa bibliotecznego.

Kontynuowano prace z zakresu gromadzenia i opracowania pomocy metodycznych, materiałów repertuarowych, konspektów lekcji i imprez bibliotecznych. Opracowano ogólnowojeżdźką sprawozdawczość statystyczną wg wymogów kwestionowania GUS K-03 za rok 1997, informator statystyczny „Biblioteki publiczne woj. białkopodlaskiego w 1997 r. Przygotowano materiały do analizy opisowej z działalności wojewódzkiej sieci bibliotek publicznych w woj. białkopodlaskim za 1997 r. – wg wytycznych MKiS.

V. DZIAŁALNOŚĆ UPOWSZECHNIENIOWA

W „Biuletynie Informacyjnym WiMBP” adresowanym do bibliotekarzy bibliotek publicznych woj. białkopodlaskiego, publikowano kalendarium rocznic literackich, materiały metodyczne i repertuarowe, tematyczne zestawienia bibliograficzne, scenariusze lekcji, itp., stanowiące pomoc w organizowaniu działalności upowszechnieniowej. We wszystkich placówkach bibliotecznych WiMBP podejmowano działania upowszechnieniowe, oświatowe, promujące książkę i czytelnictwo. Prowadzono przysposobienie biblioteczne, lekcje biblioteczne, w ramach współpracy ze szkołami i przedszkolami obsługiwano wycieczki do biblioteki, organizowano spotkania literackie, konkursy czytelnicze i inne formy pracy z książką, wystawki okolicznościowe, wystawki nowości i wznowień wydawniczych.

VI. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Wydano drukiem:

- V tom „Rocznika Białkopodlaskiego”
- Informator WiMBP z okazji jubileuszu 60-lecia Biblioteki.
- „Szkoły białskie w XVII-XX wieku. Monografia I Liceum Ogólnokształcącego im. J I Kraszewskiego
- 4 zeszyty „Biuletynu Informacyjnego” WiMBP za rok 1998
- „Biblioteki publiczne woj. białkopodlaskiego w roku 1997

Tabela Nr 1

Wpływ i stan zbiorów w 1998 r.	Wpływ księg. w 1998 r.	w tym		Struktura zakupu księgozbioru				Stan księgozbioru w dn. 31.12.98 r.	Ilość tytułów czasopism z prenumeraty bieżącej w 1998 r.	Wpływ zbiorów specjalnych w 1998r.	Stan zbiorów specjalnych w dn. 31.12.98 r.
		z zakupu	z innych źródeł głównie z darów	Literat. piękna dla dzieci	Literat. piękna dla dorosłych	Literat. nauk. i pop.-nauk. dla dzieci	Literat. nauk. i pop.-nauk. dla dorosłych				
Biblioteka Główna:	3 202	2 933	269	494	772	158	1 509	83 100	218	179	5 136
w tym											
Wypoż. i czyt. Dla dorosłych	2 381	2 112	269	-	682	-	1 430	70 942	201	-	-
Oddział dla Dzieci	821	821	-	494	90	158	79	11 956	17	-	-
Oddział Zbiorów Specjal.	-	-	-	-	-	-	-	202	-	179	5 136
Filie WiMBP:	1 204	1 156	48	188	491	50	427	19 079	16	-	-
w tym											
Filia Nr 8	265	226	39	26	167	2	31	8 999	8	-	-
Filia Nr 9	939	930	9	162	324	48	396	10 080	8	-	-
Biblioteka Główna z Filiami	4 406	4 089	317	682	1 263	208	1 936	102 179	234	179	5 136
Biblioteki Komunalne:	3 122	2 831	293	468	1 765	65	533	107 170	37	-	-
w tym											
Bibl. Kom. Nr 1	910	668	244	103	395	19	151	30 496	9	-	-
Bibl. Kom. Nr 2	628	623	5	76	402	16	129	24 201	15	-	-
Bibl. Kom. Nr 3	964	960	4	202	602	15	141	26 185	6	-	-
Bibl. kom. Nr 6	620	580	40	87	366	15	112	26 288	7	-	-
WiMBP RAZEM:	7 528	6 920	610	1 150	3 028	273	2 469	209 349	271	179	5 136

Tabela Nr 2

Udostępnianie zbiorów, działalność informacyjna	Liczba czytelników zarejestr. w 1998 r.	Liczba odwiedzin		Liczba wypożyczeń księgozbioru		Udostępnianie czasopism		Udostępnianie zbiorów regionalnych	Wypożyczenia zbiorów specjalnych	Liczba udzielonych informacji bibliogr./rzecz.	Liczba wypożyczeń międzybibliotecznych
		w wypoż.	w czyt. i kącikach czyteln.	na zewnątrz	na miejscu	na zewnątrz	na miejscu				
Biblioteka Główna:	8 552	54 690	11 566	94 601	13 014	331	19 617	6 361	9 386	1 401	1 194
w tym											
Wypoż. i czyt. dla dorosłych	6 323	35 296	10 584	78 194	10 915	-	18 247	6 361	-	887	-
Oddział dla dzieci	1 461	8 420	982	16 407	2 099	331	1 190	-	-	514	-
Oddział Zb. Specjal.	768	10 344	-	-	-	-	-	-	9 368	-	-
Filie WiMBP:	3 973	21 174	1 486	38 818	1 357	1 988	2 977	-	-	663	-
w tym											
Filia Nr 8	2 619	10 230	893	14 527	604	1 988	2 002	-	-	312	-
Filia Nr 9	1 354	10 944	593	24 291	753	-	975	-	-	351	-
Biblioteka Główna z Filiami	14 525	75 864	13 052	133 419	14 371	2 319	22 594	6 361	9 386	2 064	1 194
Biblioteki Komunalne:	9 152	82 306	7 344	221 738	6 317	1 235	10 859	-	-	4 360	-
w tym											
Bibl. Kom. Nr 1	3 211	27 680	939	72 089	1 501	591	1 745	-	-	1 397	-
Bibl. Kom. Nr 2	1 825	19 201	3 459	45 593	1 859	644	5 537	-	-	1 553	-
Bibl. Kom. Nr 3	1 848	15 160	920	50 763	1 199	-	877	-	-	673	-
Bibl. Kom. Nr 6	2 268	20 265	2 026	53 293	1 758	-	2 700	-	-	774	-
WiMBP RAZEM:	21 677	158 170	20 396	355 157	20 688	3 554	33 453	6 361	9 386	6 424	1 194

MULTIMEDIA W ZBIORACH MBP w BIAŁEJ PODL.

ENCYKLOPEDIA MULTIMEDIALNA PWN : edycja 1998. Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 1998. – 2 CD

Uniwersalna encyklopedia multimedialna, zawiera ok. 40 tys. haseł ze wszystkich dziedzin wiedzy.

Materiał ilustracyjny stanowi ok. 4 tys. zdjęć i rysunków, ponad 400 map, blisko 100 animacji i sekwencji filmowych.

Hasła zostały przejęte, poszerzone i zaktualizowane z „Małej encyklopedii powszechnej PWN”, natomiast materiał ilustracyjny pochodzi głównie z zestawu 6-tomowej „Nowej encyklopedii powszechnej PWN”. Wyszukiwanie haseł ułatwiają następujące indeksy : słów, tematyczny, czasowy, geograficzny, kategorii i ilustracji.

KOMPUTEROWY SŁOWNIK JĘZYKA POLSKIEGO PWN. Edycja 1998. Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 1998. – 1 CD

Ta multimedialna publikacja zawiera pełny tekst „Słownika języka polskiego PWN.”

T. 1-3 oraz „Słownik wyrazów obcych. Wydanie nowe” – łącznie 110 tys. haseł.

Słownik ma wbudowany mechanizm analizy morfologicznej wyrazów.

Zawiera ponad 3100 nagrań wymowy ma wyrazów trudnych do wymówienia oraz wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych. Natomiast współpraca z edytorem MS WORD umożliwia wydruk artykułów hasłowych.

SŁOWNIK SZKOLNY : MUZYKA. Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1998. – 1 CD

Wydanie multimedialne tego słownika przeznaczone jest przede wszystkim dla młodzieży szkolnej i nauczycieli wychowania muzycznego. Zawiera ok. 1100 haseł ułożonych w porządku alfabetycznym. Hasła zaopatrzone są w odpowiednio wyróżnione odsyłacze. Pomocą służy również alfabetyczny indeks nazwisk.

Hasłami są terminy teoretyczne i historyczne odnoszące się do stylów, gatunków i form muzyki poważnej, jazzu i muzyki rozrywkowej. Pewna grupa haseł poświęcona jest słynnemu teatrom operowym, stowarzyszeniom i zespołom muzycznym.

Krótkie biografie postaci zawierają przede wszystkim daty życia i wymowę nazwiska, szczególnie istotną w przypadku twórców i wykonawców obcojęzycznych.

Ilustracje, fotografie, nagrania audio i wideo zamieszczone w „Słowniku” pomagają zrozumieć notację muzyczną, podstawowe pojęcia teoretyczne oraz przedstawiają ważniejsze instrumenty muzyczne. Dzięki połączeniu tekstu, obrazu, dźwięku i filmu słownik wyjaśnia wiele zagadnień z różnych rodzajów muzyki i kultury muzycznej.

GALERIA MALARSTWA POLSKIEGO. MUZEUM NARODOWE W WARSZAWIE : przewodnik multimedialny . Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1998. – 1 CD

1998. – 1 CD

Przedmiot tego opracowania stanowi ekspozycja Galerii Malarstwa Polskiego.

Obejmuje ona ponad 400 dzieł, głównie obrazów i rzeźb, prezentowanych w 9 salach i gabinetach pierwszego piętra Muzeum Narodowego w Warszawie.

Nurty i style w nowożytnym malarstwie polskim ukazano w układzie chronologicznym – od 16 wieku po rok 1914.

Obrazy w multimedialnej Galerii Malarstwa Polskiego można oglądać na 5 różnych sposobów. Pierwszy z nich to zwiedzanie galerii, czyli wędrowka przez sale i gabinety. Drugi sposób stwarza możliwość wyboru tematyki artystycznej i prześledzenia ewolucji jednego gatunku na tle rozwoju sztuki polskiej, pozwala wyróżnić okresy rozkwitu i regresu poszczególnych nurtów. Kolejna część programu poświęcona jest prezentacji wybranych najcenniejszych zabytków z kolekcji, które najlepiej ilustrują przemiany zachodzące w stylistyce malarstwa polskiego od 16 wieku do początków 20 wieku. Artyści – część biograficzna programu, zaprezentowano w niej życiorysy ponad 120 artystów, których obrazy bądź rzeźby znalazły się w kolekcji Galerii Malarstwa Polskiego. W tej części programu zgromadzono informacje o przebiegu studiów artystycznych i o faktach, które miały decydujący wpływ na rozwój twórczości artysty, a także jej ogólną charakterystykę. Kryterium – baza danych, daje możliwość wyboru własnego sposobu analizy dzieła, poprzez selekcję bądź łączenie danych.

BUDOWA I EWOLUCJA ZIEMI. Przeźmierowo k/Poznań : „Impresja”, 1998. – 1 CD

Publikacja przedstawia budowę wnętrza Ziemi i jej dzieje według następujących działów : budowa Ziemi; ewolucja Ziemi; minerały i skały.

Przy pomocy filmów i animacji trwających ok. 60 min. ukazano poszczególne etapy rozwoju planety, znaczenie procesów geologicznych oraz ważniejszych katastrof determinujących przemiany Ziemi. Multimedialny katalog skał i minerałów prezentuje liczne zdjęcia i krótkie charakterystyki naturalnych skarbów naszej planety.

Znajdujący się w publikacji słownik wyjaśnia pojęcia z zakresu geologii historycznej i dynamicznej oraz przedstawia sylwetki twórców teorii rozwoju Ziemi.

ZIEMIA WE WSZECHŚWIECIE. Poznań : „Impresja”, 1996. – 1 CD

Materiał tej publikacji pogrupowany jest w następujący sposób : wszechświat; gwiazdy i materia międzygwiazdowa; Układ Słoneczny; Ziemia; instrumenty astronomiczne. Zagadnienia ułożono od najogólniejszych do coraz bardziej szczegółowych. Edycję uzupełnia słownik, podający znaczenie najważniejszych pojęć z dziedziny astronomii, a także mapa ze wszystkimi gwiazdozbiorami nieba północnego i południowego oraz położeniem ważniejszych gwiazd. Bogaty materiał ilustracyjny, na który składają się fotografie, filmy i animacje oraz starannie opracowany tekst zapewniają obejrzenie i uzyskanie informacji o najodleglejszych galaktykach, planetach Układu Słonecznego oraz Ziemi widzianej z kosmosu.

ENCYKLOPEDIA PRZYRODY. Bielsko-Biała : „Optimus Pascal Multimedia S.A.”, 1996. – 1 CD

Program edukacyjny został pomyślany jako przewodnik po królestwie istot żywych występujących na Ziemi, to multimedialna szczegółowa encyklopedia wszystkich ważnych gatunków. Zebrane w niej informacje dotyczą powstania życia na naszej planecie i jego ewolucji. Dzięki licznym ilustracjom i zdjęciom, sekwencjom wideo i animacjom jest możliwe poznanie dużych i małych organizmów oraz środowisk w których żyją, a więc obejrzenie głębin mórz i oceanów, gąszczy tropikalnych lasów

i lodów Antarktydy. Przedstawia fakty, naukowe komentarze czytane przez lektora i umożliwia poznanie głosów przyrody.

ENCYKLOPEDIA CZŁOWIEKA. Bielsko-Biała: „Optimus Pascal Multimedia S.A.” 1997. – 1 CD

Polska wersja encyklopedii multimedialnej „Dorling Kindersley”, której nadano formę szkolnej pracowni biologicznej. Znajdujące się w niej plansze przedstawiają budowę człowieka. Pierwsza plansza to ludzki szkielet widziany na wielkim zdjęciu rentgenowskim; możliwe jest oglądanie szkieletu w całości i jego poszczególnych partii.

Szkielet można obracać, a także przekształcić w trójwymiarowy model. Następna plansza pozwala na obejrzenie szkieletu w połączeniu z trójwymiarowymi rysunkami ludzkiego organizmu z zaznaczonymi narządami i układami, które można dowolnie obracać.

Natomiast przyjrzenie się wszystkim narządom ludzkiego ciała w pozach naturalnych, a także sposobowi funkcjonowania naszego organizmu jako całości stwarzają szczegółowe plansze, przedstawiające poszczególne układy ludzkiego ciała. Na całość składa się ok. 200 animacji, 25 sekwencji wideo, dźwięk i 18 trójwymiarowych modeli ludzkiego ciała, połączonych fachową narracją.

PTAKI POLSKI. Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1996. – 1 CD

Atlas wielomedialny zawiera informacje o 272 gatunkach ptaków występujących w Polsce. Składa się z 272 kolorowych tablic z rysunkami ptaków i 214 kolorowych tablic z rysunkami składanych przez nie jaja. Zawiera także 264 nagrania ptasich głosów. Specjalna „lista” ułatwia wyszukiwanie i klasyfikowanie gatunków ptaków. Atlas stwarza możliwość zapoznania się m. in. z budową zewnętrzną ptaków, typami piór, budową szkieletu, budową wewnętrzną, układem oddechowym, krwionośnym i budową ptasiego jaja.

ATLAS ŚWIATA. Wyd. 3. – Łódź : „Cartall”, 1998. – 1 CD

Multimedialne kompendium wiedzy o naszej planecie w języku polskim. Zawiera mapy polityczne i fizyczne świata oraz 300 map statystycznych i wykresów. W 1500 artykułach znalazły się informacje o historii, gospodarce, polityce i klimacie wszystkich państw globu ziemskiego oraz przedstawia 300 miast świata. Natomiast 40 animacji wypraw odkrywców, pokazuje jak człowiek rozszerzał granice znanego mu świata. Interaktywny globus pozwala obejrzeć przestrzenny model kuli ziemskiej z dowolnego kąta. Treść artykułów uzupełniają filmy i zdjęcia ze wszystkich kontynentów, stwarzając możliwość podróży dookoła świata, a także zapoznania się z najciekawszymi budowlami. Ponadto zamieszczono szczegółowe mapy samochodowe Hiszpanii i Austrii i ok. 50 planów miast. To swoista encyklopedia geografii fizycznej i społecznej, pozwalająca na zrozumienie istoty procesów zachodzących na Ziemi i w kosmosie.

DZIEJE PRL : MULTIMEDIALNA HISTORIA POLSKI 1944 – 1997.

Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1997. – 1 CD

„Dzieje PRL” to poprawione i uzupełnione multimedialne wydanie serii 18 zeszytów pod tym samym tytułem. Zawiera ponad 2000 stron tekstu rzetelnie i obiektywnie przedstawiającego powojenne dzieje Polski, aż do uchwalenia nowej Konstytucji w 1997 roku. Szczegółowe kalendarium tamtego okresu, notki biograficzne kluczowych postaci i ok. 1300 zdjęć – w tym wiele rzadko, bądź nigdy nie publikowanych, oraz interaktywne mapy, to dodatkowe walory tej publikacji. Kilkadziesiąt sekwencji wideo, w tym specjalnie zrealizowany film „Dzieje PRL w 10 minut” oraz 40 minut archiwalnych nagrań dźwiękowych, a nawet piosenek „z tamtych lat”.

ENCYKLOPEDIA DLA DZIECI : 10 – 14 lat. Łódź : „Cartall”, 1998. – 1 CD

Zawiera 930 artykułów, pogrupowanych w 32 działy. Są to zagadnienia z zakresu nauki, techniki, sztuki, sportu, kultury i życia codziennego. Bogaty system odnośników pozwala odszukiwać artykuły związane z jednym zagadnieniem. Artykuły ilustruje ponad 1300 zdjęć i rysunków, 212 filmów i animacji oraz 115 map. Zawiera też „Atlas świata”, grę logiczną i obrazkowy quiz.

Poprzez bogatą zawartość multimedialną encyklopedia wyjaśnia wiele intrygujących zagadnień z zakresu nauki, techniki, sztuki, sportu, kultury i życia codziennego.

ENCYKLOPEDIA DLA DZIECI : 5 – 12 lat. Wrocław : „Albion”, 1997. – 1 CD

Kompendium wiedzy dla dzieci od 5 do 12 lat, a nawet młodszych i starszych. Kilka tysięcy pojęć podanych bardzo przystępnie, ok. 1000 udźwiękowionych definicji, 150 filmów, 104 zabawy edukacyjne, ok. 20 trójwymiarowych animacji i ok. 200 efektów i dźwiękowych.

Hasła można wyszukać m. in. alfabetycznie i tematycznie. Poszukiwania tematyczne odbywają się w obrębie 21 działów, n.p. : człowiek; dom; zwierzęta; szkoła; telekomunikacja; sport; anatomia; miary.

Zawarte w encyklopedii definicje podzielono na łatwiejsze i trudniejsze, mogące zainteresować najmłodszych jak i pomóc w nauce uczniom szkoły podstawowej.

HISTORIA ŚWIATA. Bielsko-Biała : „Optimus Pascal Multimedia S.A.”, 1997. – 1 CD

Multimedialna wersja encyklopedii wydawnictwa „Dorling Kindersley.” Program edukacyjny, obejmuje dzieje świata od prehistorii aż po współczesność. Informacje są uporządkowane i logicznie zestawione. Filmy archiwalne, animacje i ilustracje uzupełniają tekst, ułatwiają poznanie epoki i wydarzeń mających wtedy miejsce.

Przechodząc od informacji do informacji, wędruje się przez wieki i kontynenty, wzbogacając stopniowo swoją wiedzę o dziejach świata. Fakty historyczne są ze sobą logicznie powiązane, dzięki czemu można sprawdzić, co działo się na różnych kontynentach w tym samym czasie, a wiedzę z zakresu historii politycznej uzupełnić wiadomościami z zakresu historii kultury. Encyklopedia została poszerzona przez „Optimus Pascal Multimedia S.A.” o informacje dotyczące Polski. Zamieszczono w niej dodatkowo 2 filmy archiwalne : „Twórcy niepodległości” oraz „Przełomy i kryzysy”, a także oryginalne nagrania archiwalne wystąpień postaci historycznych.

JAK TO DZIAŁA? Bielsko-Biała. „Optimus Pascal Multimedia S.A.”, 1996. – 1 CD

Multimedialny, interaktywny program edukacyjny, encyklopedia techniki dla wszystkich, którzy interesują się wynalazkami, odkryciami i techniką.

Animacje, filmy wideo obrazujące pracę ok. 150 urządzeń, dźwięk i dowcipny sposób przedstawienia praw naukowych, ułatwiają przyswojenie wiedzy technicznej. Program został podzielony na następujące części : urządzenia od A do Z; działy nauki; historia wynalazków; księga wynalazców. Poszukiwania potrzebnych informacji ułatwiają, słowniczek i indeks.

Oprac. Urszula Stankiewicz

ŻYCIE I TWÓRCZOŚĆ JULIUSZA SŁOWACKIEGO

Zestawienie bibliograficzne w wyborze - sporządzone w oparciu o zbiory białskiej biblioteki publicznej - książki i czasopisma)

Wydawnictwa zwarte

1. Mityczna struktura wyobraźni Słowackiego / M. CIEŚLA.- Wrocław : Ossolineum, 1979.- 114,[1] s.
2. Juliusz Słowacki / M. DERNAŁOWICZ.- Wyd. 2.- Warszawa : „Interpress”, 1981.- 138,[6] s.
3. Pacierz, co płacze i piorun co błyska / J. DOBRACZYŃSKI.- Wyd. 2.- Warszawa : LSW, 1988.- 207,[1] s.
4. Portret Słowackiego / P. HERTZ.- Wyd. 5.- Warszawa : PIW, 1959.- 297 s.
5. Juliusz Słowacki w 150-lecie urodzin : materiały i szkice. - Warszawa : PIW, 1959.- 465 s.
6. Juliusza Słowackiego rym błyskawicowy : analizy i interpretacje : praca zbiorowa / pod red. S. Makowskiego.- Warszawa : WSiP, 1980.- 175,[1] s.
7. Car-Trup i Król - Duch : Rosja w twórczości Słowackiego / E. KIŚLAK.- Warszawa : IBL PAN, 1991.- 381 s.
8. Słowacki / J. KLEINER. - Wrocław : Ossolineum, 1972.- 270 s.
9. Słowacki / A. KOWALCZYKOWA.- Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 1994.- 433,[3] s.
10. „Balladyna” Juliusza Słowackiego / S. MAKOWSKI.- Warszawa : WSiP, 1987.- 135,[1] s.
11. Juliusz Słowacki / S. MAKOWSKI.- Warszawa : PWN, 1987.- 190,[2] s.
12. „Kordian” Juliusza Słowackiego / S. MAKOWSKI.- Wyd. 2.- Warszawa : „Czytelnik”, 1976.- 223 s.
13. Tęcze i świerzopy : Słowacki, Beniowski, Mickiewicz / S. MAKOWSKI.- Wrocław : Ossolineum, 1984.- 239 s.
14. W Szwajcarskich Górach : alpejskie krajobrazy Słowackiego / S. MAKOWSKI.- Warszawa : PIW, 1976.- 180 s.
15. Juliusz Słowacki - jego życie i dzieła w stosunku do współczesnej epoki / A. MAŁECKI. T.1.- Lwów : Ossolineum, 1866
16. Słowacki w oczach krytyka / W. NATANSON.- Warszawa : COMUK, 1983.- 152 s.
17. Juliusz Słowacki od duchów / M. PIWIŃSKA.- Warszawa : Wydaw. PEN, 1992.- 502,[2] s.
18. Juliusz Słowacki : „Liryki” / R. POPKOWICZ-TAJCHERT.- Warszawa : „Jota”, 1991.- 48 s.
19. Podróż Juliusza Słowackiego na Wschód / R. PRZYBYLSKI.- Kraków : Wydaw. Literackie, 1982.- 599,[1] s.
20. Juliusz Słowacki pyta o godzinę / J. M. RYMKIEWICZ.- Wyd.2.- Warszawa : „Czytelnik”, 1989.- 402 s.
21. Juliusz Słowacki / E. SAWRYMOWICZ.- Warszawa : „Wiedza Powszechna”, 1955.- 262 s.
22. Maurycy Beniowski w literackiej legendzie / A. SIEROSZEWSKI.- Warszawa : PIW, 1970.- 331,[1] s.
23. O przestrzeni teatralnej w dramatach Juliusza Słowackiego / J. SKUCZYŃSKI.- Warszawa : PWN, 1986.- 195,[4] s.
24. Odmiany form dramatycznych w okresie romantyzmu : Słowacki - Mickiewicz - Krasiński / J. SKUCZYŃSKI.- Toruń : UMK, 1993.- 184 s.
25. Słowacki mistyczny : propozycje i dyskusje / pod red. M. JANION i M. ŻMIGRODZKIEJ.- Warszawa : PIW, 1981.- 414,[2] s.
26. Słowacki - opowieść biograficzna / Z. SUDOLSKI.- Warszawa : „Ancher”, 1996.- 366,[1] s.

27. Podróż do ziemi greckiej z Neapolu : śladami Juliusza Słowackiego / J.A. SZCZEPAŃSKI.- Kraków : Wydaw. Literackie, 1979.- 360 s.
28. Słowacki poeta Warszawy / S. ŚWIRKO.- Warszawa : PIW, 1980.- 203,[1] s.
29. Juliusz Słowacki : „Beniowski” poemat / J. TERMER.- Warszawa : „Jota”, 1991.- 47,[1] s.
30. Juliusz Słowacki i tradycja mistyki europejskiej / J. TOMKOWSKI.- Warszawa : PIW, 1984.- 270 s.
31. Pisarska młodość Słowackiego / S. TREUGUTT.- Wrocław : Ossolineum, 1958.- 286 s.
32. W kręgu bliskich poety : listy rodziny Juliusza Słowackiego / oprac. S. MAKOWSKI i Z. SUDOLSKI.- Warszawa : PIW, 1960.- 762 s.
33. „Ty jesteś jak zdrowie” : z Mickiewiczem nad Wilią i Świteznią, ze Słowackim w Krzemieńcu, z Orzeszkową nad Niemnem / B. WACHOWICZ. – Warszawa : „Rytm”, 1994.- 344 s.
34. Twój czar nade mną trwa / M. WARNEŃSKA.- Lublin : Wydaw. Lubelskie, 1986.- 315,[1] s.
35. Z ziemi Juliusza / M. WARNEŃSKA.- Warszawa : Wspólna Sprawa, 1961.- 82,[1] s.
36. Muza Słowackiego i Chopina : opowieść biograficzna o Marii Wodzińskiej / D. WAWRZYKOWSKA-WIERCIOCHOWSKA.- Warszawa : IWZZ, 1986.- 358 s.
37. Wielcy romantycy polscy : sylwetki – Mickiewicz, Słowacki, Krasiński, Norwid / A. WITKOWSKA.- Warszawa : Wiedza Powszechna, 1980
38. Słowacki : powieść poetycka / J. WOŁOSZYNOWSKI.- Warszawa : „Czytelnik”, 1958.- 325,[2] s.
39. Matejko i Słowacki / K. WYKA.- Warszawa : Czytelnik, 1953.- 124 s.
40. Tragedia wenedyjska Juliusza Słowackiego / Stanisław ZABIEROWSKI.- Katowice : US, 1981.- 114,[2] s.
41. Słynne – nieznanne : wiersze późne Mickiewicza, Słowackiego, Norwida/ D. ZAMEĆIŃSKA. – Lublin : Wydaw. KUL, 1985.- 104 s.
42. Liryka w pełni romantyczna : studia i szkice o wierszach Słowackiego / Cz. ZGORZELSKI. – Warszawa : PIW, 1981.-264 s.

43. Obserwacje / Cz. ZGORZELSKI.- Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 1993.- 353,[3] s.

Artykuły w czasopismach

44. John Pym w „Agezylauszu” S. ? / J. AXER // *Przegląd Humanistyczny*.- 1981, z.1/2, s.261-264
45. Lot zimorodka : (Glosa do „Pana Tadeusza” J. Słowackiego) / J.AXER // *Przegląd Humanistyczny*.- 1983, nr 3, s.75-77
46. Nowe spojrzenie na „Mazepę” Słowackiego / M.F. BABIŃSKI // *Pamiętnik Literacki*.- 1973, nr 2, s.47-56
47. Legenda Beniowskiego / W. BŁACHUT // *Tygodnik Kulturalny*.- 1982, nr 34, s.8-9, 15
48. Myśl i dziedzictwo polityczne J. S. / P. BROŻYNA // *Wiedza i Życie*.- 1980, nr 4, s. 45-48
49. Memoriał generał-gubernatora Skalona w sprawie obchodów w Warszawie setnej rocznicy urodzin J. Słowackiego / L. CHIMIĄK // *Przegląd Humanistyczny*.- 1996, nr 5, s.161-165
50. „Beatryks Cenci” – czerwona tragedia / M. CIEŚLA // *Ruch Literacki*.- 1978, nr 1, s.45-53
51. O wolności mesjasza / M. CIEŚLA-KORYTKOWSKA // *Znak*.- 1986, nr 7/8, s.106-126
52. Teatr życia w „Horsztyńskim” / A. FABIANOWSKI // *Przegląd Humanistyczny*.- 1988, nr 8/9, s.141-149
53. Mīt Ukrainy w „Śnie srebrnym Salomei” / G. GRABOWICZ // *Pamiętnik Literacki*.- 1987, z.2, s. 23-60
54. Sprawy obrazowania w liryce S. / W. GRABOWSKI // *Pamiętnik Literacki*.- 1964, nr 1, s.65-104
55. „Horsztyński” i „Fantazy” : z dziejów recepcji / M. GUMKOWSKI // *Literatura*.- 1973, nr 14, s.6

56. Romantyczna zabawa w Goethego / [Id.] // *Przegląd Humanistyczny*.- 1983, nr 11, s.57-79 [Wpływ Goethego na twórczość J.S.]
57. Gorzkie arcydzieło / M. JANION, M. ŻMIGRODZKA // *Teksty Drugie*.- 1996, nr 2/3, s.14-23 [„Horsztyński”]
58. Obrona Balladyny / M. JANION // *Życie Literackie*.- 1974, nr 9, s.1,5
59. Dykcja prorocka / K. Karasek // *Literatura*.- 1985, nr 10, s. 24, 61 [„Anhelli”]
60. Przysłowia i metaforyka potoczna w twórczości S. / J.M. KASJAN // *Biuletyn Polonistyczny*.- 1964, nr 21, s.107-109
61. „Wiejska kołęda” Słowackiego / J. M. KASJAN // *Literatura Ludowa*.- 1993, nr 3, s.71-78
62. Wyznaczniki i kryteria mistyki : o wierszach liryczno - mistycznych Juliusza Słowackiego / E. KASPERSKI // *Przegląd Humanistyczny*.- 1997, nr 4, s.39-52
63. Posąg człowieka na posagu świata (Głosa do „Kordiana”) / J. Kolbuszewski // *Przegląd Humanistyczny*.- 1970, nr 4, s. 13-21
64. „Beniowski” i jego współbohaterowie / D. KORWIN-PIOTROWSKA // *Ruch Literacki*.- 1992, z. 6, s. 631-645
65. Rola przemian dobowych w konstrukcji czasowej „Króla-Ducha” Słowackiego / M. KORZENIEWICZ // *Ruch Literacki*.- 1973, nr 4, s.221-230
66. „Anhelli” – dowód na mesjanizm? / M. KOSTASZUK // *Kultura*.- 1988, nr 18, s.8
67. Dramatów Słowackiego, na szczęście, w romantycznym teatrze nie wystawiano / A. KOWALCZYKOWA // *Ruch Literacki*.- 1996, z.5, s.529-539
68. O „Genezis z Ducha” / A. KOWALCZYKOWA // *Pamiętnik Literacki*.- 1970, nr 1, s. 139-160
69. Wileńskie fascynacje czyli o barokowej młodości Juliusza Słowackiego / A. KOWALCZYKOWA // *Ruch Literacki*.- 1988, z. 6, s. 401-414
70. Przyjaźń S. z Krasieńskim w świetle ich korespondencji / A. KOWALSKI // *Polonistyka*.- 1975, nr 6, s.5-10
71. Kordian / M. KRASSOWSKI // *Wiadomości Kulturalne*.- 1996, nr 47, s.14

72. Słowacki – Zabłocki / W. KUBACKI // *Pamiętnik Literacki*.- 1964, nr 1, s. 1-23 [„Balladyna” i „Król w raju rozkoszy”]
73. „Wielka Komedia” J.S. / W. KUBACKI // *Przegląd Humanistyczny*.- 1964, nr 2, s.9-32 [„Fantazy”]
74. Włoskie wędrówki Słowackiego – Florencja / D. KUDELSKA // *Kresy*.- 1996, nr 3, s.29-37
75. „Widzenie” Adama Mickiewicza i „Zachwycenie” Juliusza Słowackiego jako przykłady aktywnego i biernego udziału człowieka w doświadczeniu mistycznym / J. KUŁAKOWSKA // *Ruch Literacki*.- 1995, z. 3, s.363-378
76. Kiedy Słowacki napisał Wacława ? / Leszek LIBERA // *Ruch Literacki*.- 1998, z.1, s.19-33
77. Konfederacja barska w „Beniowskim” J.S. / W. LIPKA // *Pamiętnik Literacki*.- 1974, nr 1, s.47-72
78. Tragiczny gniew poety / P. ŁAGUNA // *Życie Literackie*.- 1973, nr 46, s. 4 [„Grób Agamemnona”]
79. Ja, Orfeusz / E. ŁUBIENIEWSKA // *Ruch Literacki*.- 1978, nr 1, s.1-18 [„Fantazy”]
80. Lekcja języka anielskiego : spór świata pogładowy pomiędzy J. Słowackim a Z. Krasieńskim / E. ŁUBIENIEWSKA // *Ruch Literacki*.- 1991, z.3. s.153-167
81. Słowackiego „portret artysty z czasów młodości” / E. ŁUBIENIEWSKA // *Pamiętnik Literacki*.- 1988, z.3, s.5-41
82. „Kształty poety” i „razem realne” w liryce mistycznej Słowackiego /M. MACIEJEWSKI // *Roczniki Humanistyczne*.- 1971, nr 1, s.113-126
83. „Balladyna” jako odzew na „Pana Tadeusza” / S. MAKOWSKI // *Przegląd Humanistyczny*.- 1986, nr 3/4, s.71-82
84. „Dziady” Mickiewicza – „Dziady” Słowackiego / S. MAKOWSKI // *Przegląd Humanistyczny*.- 1991, nr 2, s.33-50
85. Genezyjski erotyk Słowackiego / S. MAKOWSKI // *Kultura*.- 1988, nr 5, s.8 [„Anioł ognisty...”]
86. J. S. – pierworodny syn i śpiewak rewolucji / S. MAKOWSKI // *Przegląd Humanistyczny*.- 1980, nr 9/10, s.99-126

87. „Kordian” w perspektywie filozoficznej myśli Schellinga i Mochnackiego / S. MAKOWSKI // *Przegląd Humanistyczny*.- 1974, nr 8, s.111-114
88. J. Słowacki – poeta walczącej Warszawy / S. MAKOWSKI // *Poezja*.- 1983, nr 2, s. 63-77
89. Słowacki – kontynuator Malczewskiego / S. MAKOWSKI // *Przegląd Humanistyczny*.- 1996, nr 2, s.85-99
90. Metamorfozy „Balladyny” / H. MARKIEWICZ // *Pamiętnik Literacki*.- 1989, z.2, s.47-86
91. „Z Polski dawnej tworzę fantastyczną legendę” / J. MAŚLANKA // *Ruch Literacki*.- 1982, nr 5/6, s.189-206
92. Stylizacja biblijna w „Anhellim” J. S. / M. MĘCZYK // *Przegląd Humanistyczny*.- 1989, nr 8/9, s.169-181
93. Geneza i wartość artystyczna „Beniowskiego” / T. MICIŃSKI // *Pamiętnik Literacki*.- 1977, nr 3, s.197-221
94. J.S. teoria poezji / E. MIKOŚ // *Biuletyn Polonistyczny*.- 1982, nr ½, s.68-72
95. Dotkliwe cierpienia młodości : o „Godzinie myśli” Juliusza Słowackiego / Czesław MIŁOSZ // *Rzeczpospolita*.- 1996, nr 267, s.15
96. Różnić się godziwie : Norwid, Mickiewicz i Słowacki o parlamencie / M. MURAWSKA // *Spółczesność*.- 1997, nr 7/8, s. 22-28
97. Król-Duch, Herostrates i Juliusz / J. Opacki // *Pamiętnik Literacki*.- 1981, nr 3, s.197-215
98. „Czerep rubaszny” i „dusza anielska” Słowackiego w oświeceniu językoznawcy / E. PAWŁOWSKI // *Ruch Literacki*.- 1970, nr 4, s. 227-234
99. Uwagi o semantyce nazw kolorów – bieli i czerwieni – w „Balladynie” / P. PAZIAK // *Poradnik Językowy*.- 1997, z. 2, s.18-24
100. Pojedynki Słowackiego z Mickiewiczem / M. PIECHOTA // *Przegląd Humanistyczny*.- 1988, nr 10, s.43-70
101. Przestrzeń w liryce mistycznej J. S. / G. PIĘTRYGA // *Roczniki Humanistyczne*.- 1985, z.1, s.53-110

102. Słowacki a literatura polskiego oświecenia / M. PISZCZKOWSKI // *Ruch Literacki*.- 1973, nr 3, s.133-145
103. Wieś w twórczości S. / M. PISZCZKOWSKI // *Pamiętnik Literacki*.- 1964, nr 1, s.105-147
104. „I ziarno duszy nagie pozostało” / M. PIWIŃSKA // *Pamiętnik Literacki*.- 1987, nr 1, s.135-154
105. Dwa echa jednego krajobrazu szwajcarskiego w polskiej poezji romantycznej / M. PLEZIA // *Ruch Literacki*.- 1996, z.1, s.33-36
106. Śmierć Saturna (Dla L. Grygiel) / R. PRZYBYLSKI // *Twórczość*.- 1985, nr 9, s.80-93
107. Nieznane szczegóły z dzieciństwa J.S. / E. SAWRYMOWICZ // *Przegląd Humanistyczny*.- 1973, nr 5, s.153-155
108. „Lilla Weneda” z ariostycznym uśmiechem / J. SKUCZYŃSKI // *Pamiętnik Literacki*.- 1986, nr 3, s.41-78
109. „Niechaj nas przecie widzą – gdy konamy...” : symbolika miejsca wydzielonego i ostatniego żołnierza w poezji J.S. / W. SMASZCZ // *Polonistyka*.- 1981, nr 4, s. 51-55
110. Mesjanizm „feministyczny”? / M. SOKOŁOWSKI // *Res Publica Nowa*.- 1998, nr 7/8, s.64-66
111. Konwencja i recepcja : poemat dygresyjny i jego twórcy z perspektywy 150 lat / A. STANISZEWSKI // *Literatura*.- 1982, nr 14, s.75-95
112. „Podróż do Ziemi Świętej z Neapolu” Słowackiego a „Wędrowki Childe Harolda” Byrona : model podróży romantycznej / A. STANISZEWSKI // *Literatura*.- 1982, nr 13, s.7-25
113. Pan Tadeusz – i co dalej? / Z. STEFANOWSKA // *Teksty Drugie*.- 1997, nr1/2 s.5-17
114. Równy królom / B. STETTNER-STEFANŃSKA // *Rzeczpospolita*.- 1998, nr 80, s.16
115. J.S. jako epistolograf / Z. SUDOLSKI // *Przegląd Humanistyczny*.- 1986, nr 9/10, s.47-58
116. Matka Słowackiego / Z. SUDOLSKI // *Pamiętnik Literacki*.- 1994, z. 3, s.52-60

117. Nie znane i zapomniane wspomnienia o Mickiewiczu i Słowackim / Z. SUDOLSKI // *Ruch Literacki*.- 1965, nr 1, s.25-28
118. Doświadczenie czasu świtania we fragmencie mistycznym S. „Kiedy pierwsze kury Panu śpiewają”. / W. SZTURC // *Ruch Literacki*.- 1985, nr 5/6, s.409-414
119. Stan badań nad twórczością J.S. w latach 1945-1960 / M. Tatara // *Pamiętnik Literacki*.- 1964, nr 1, s.225-240
120. J.S. i tradycje mistyki europejskiej / J. TOMKOWSKI // *Pamiętnik Literacki*.- 1981, nr 3, s.149-168
121. Nieznane fragmenty z „Raptularza” Juliusza Słowackiego / M. TROSYŃSKI // *Pamiętnik Literacki*.- 1997, z.3, s.165-186
122. Z problemów ludowości w powieściach poetyckich Słowackiego / M. URSEL // *Literatura Ludowa*.- 1982, nr 1, s.31-42
123. „Balladyna” czyli zabawa w Szekspira / W. WEINTRAUB // *Pamiętnik Literacki*.- 1970, nr 4, s.45-89
124. Słowacki w sztambuchu baronowej Richthofen / B. ZAKRZEWSKI // *Pamiętnik Literacki*.- 1997, z.3, s.157-163
125. Ja – chór : o roli chóru w mistycznej dramaturgii Juliusza Słowackiego / A. ZIOŁOWICZ // *Pamiętnik Literacki*.- 1997, z.4, s.23-35

Oprac. Hanna Bajkowska

L
e
k
t
u
r
y
o
b
o
w
i
ą
z
k
o
w
e

BIBLIOTEKA NARODOWA
INSTYTUT KSIĄŻKI I CZYTELNICTWA

Wykaz działów katalogu rzeczowego dla małych bibliotek publicznych

Opracowała
Teresa Turowska

Wydanie czwarte
poprawione i rozszerzone

Warszawa 1998
Biblioteka Narodowa

**BIBLIOTEKA NARODOWA
INSTYTUT KSIĄŻKI I CZYTELNICTWA**

**Wykaz działów
katalogu rzeczowego
w bibliotekach
publicznych
dla dzieci i młodzieży**

**Opracowała
Grażyna Lewandowicz**

**Wydanie trzecie
poprawione i rozszerzone**

**Warszawa 1998
Biblioteka Narodowa**

Miejska Biblioteka Publiczna

w Białej Podlaskiej